

Výročná správa za rok 2009

MK - 275/2010 - 103/1927

Organizácia: LITERÁRNE INFORMAČNÉ CENTRUM
Rezort: Ministerstvo kultúry SR
Typ hospodárenia: Príspevková organizácia

Miesto konania verejného odpočtu: MK SR, Nám. SNP 33, veľká zasadaciačka
Termín konania verejného odpočtu: 08.04.2010

Výročná správa je na internetovej stránke MK SR: www.culture.gov.sk/odpocvy/lic.rtf
Výročná správa je na internetovej stránke organizácie: www.litcentrum.sk

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Sídlo: BRATISLAVA, Námestie SNP 12

Rezort: Ministerstvo kultúry SR

Forma hospodárenia: Príspevková organizácia

Riaditeľ: Alexander HALVONÍK

Členovia vedenia:

**Štatutárny zástupca riaditeľa
vedúca ekonomicko-hospodárskeho odd.**

Alžbeta SALAYOVÁ

Vedúca oddelenia riadenia projektov

PhDr. Daniela HUMAJOVÁ

Vedúci oddelenia informatiky

Ing. Rastislav ŠARIŠKÝ

Vedúci úseku monitoringu literatúry

PhDr. Dana PODRACKÁ

Vedúci úseku realizácie podujatí

Mgr. Ina MARTINOVÁ

Vedúci úseku marketingu:

Mgr. Andrej MATUŠKA

Šéfredaktorka KNIŽNEJ REVUE:

PhDr. Margita BÍZIKOVÁ

Šéfredaktor SLNIEČKA:

Prof. PhDr. Ondrej SLIACKY, CSc.

Telefón: 02/20473205

Fax: 02/529 64 563

e-mail: lic@litcentrum.sk

adresa internetovej stránky organizácie: www.litcentrum.sk

Hlavné činnosti

Literárne informačné centrum (LIC) rozvíja svoju činnosť na základe zriadenovacej listiny číslo MK 1352/1999-1 zo dňa 11. 6. 1999. Bolo zriadené v r. 1995 pod názvom Národné informačné centrum, v r. 1998 prešlo zásadnou reštrukturalizáciou. Podľa článku 1 zriadenovacej listiny je Literárne informačné centrum koncepcným a dokumentačným pracoviskom pre oblasť pôvodnej literárnej tvorby v Slovenskej republike i slovenskej literárnej tvorby v zahraničí. Buduje informačnú databázu orientovanú na dokumentovanie slovenskej literatúry doma a vo svete. S cieľom propagovať a šíriť slovenskú literatúru spolupracuje s potenciálom domácich autorov a vydavateľov, ako aj zahraničných spolupracovníkov, najmä slovakistov, prekladateľov a vydavateľov. Pri podpore vydávania a propagácií diel slovenských autorov v zahraničí spolupracuje so zahraničnými vydavateľmi a inštitúciami. V záujme šírenia slovenskej literatúry vo svete zabezpečuje štipendijné pobedy prekladateľov zo zahraničia v Slovenskej republike a poskytuje informácie i finančnú pomoc autorom, prekladateľom a vydavateľom pri vydávaní pôvodnej slovenskej literárnej tvorby. V spolupráci s domácimi a zahraničnými kultúrnymi subjektmi usporadúva propagačné prezentácie autorov a diel slovenskej literatúry v zahraničí. Organizuje expozíciu Slovenskej republiky na vybraných medzinárodných knižných veľtrhoch a výstavách v zahraničí. Vydáva periodiká a knižné publikácie reflektujúce slovenskú literatúru, ktorých časť, určená na propagáciu, vychádza aj vo svetových jazykoch. V oblasti svojej činnosti poskytuje informácie orgánom štátnej správy, zastupiteľstvám SR v zahraničí, slovenským inštitútom i ostatnej kultúrnej verejnosti.

Hlavná činnosť Literárneho informačného centra sa sústredí najmä do dvoch oblastí:

- budovanie dokumentácie o súčasných procesoch prebiehajúcich v slovenskej literatúre a sprístupňovanie informácií o nich slovenskej verejnosti;
- propagačná prezentácia slovenskej literatúry a vytváranie podmienok na jej vydávanie a širšiu recepciu v zahraničí.

Dokumentačná činnosť

V tejto oblasti LIC vytvára predovšetkým elektronickú databázu (projekt LINDA), ktorá sa orientuje na tvorbu a sprístupňovanie informácií o súčasnej literatúre a dianí okolo nej. Databáza v súčasnosti obsahuje **viac ako 30 000 kontentov**. Informačný potenciál databázy relatívne vyčerpávajúco zachytáva vychádzajúce knihy, uskutočnené podujatia, aktuálne udalosti v literatúre a knižnej kultúre, aktivity literárnych klubov, literárne súťaže, no najmä vytvára sofistikovanejšie súbory informácií o súčasných slovenských spisovateľoch a ich tvorbe (**302** podrobných profilov spisovateľov v slovenčine i svetových jazykoch s odkazmi na ohlasy v kritike a ukážkami z tvorby; základné bio-bibliografické údaje o **3056** spisovateľoch). Súčasťou internetovej databázy sú aj informácie o slovenských autoroch vydaných v zahraničí, informácie o zahraničných slovakistoch a pracoviskách zaoberajúcich sa slovakistikou. Vo forme elektronických kníh sú spracované dejiny slovenskej literatúry v slovenčine, nemčine a angličtine, ako aj výsledky prieskumu čítania na Slovensku za sedem rokov a iné informačne relevantné knižné pramene. Všetky informácie sú prístupné slovenskej i zahraničnej verejnosti. O interaktívnosti a živosti databázy svedčí návštevnosť internetového sídla LIC – **cca 3000 návštěv denně**.

Ďalšie rozširovanie internetovej databázy sa realizuje v spolupráci s inými inštitúciami podobného zamerania na Slovensku (Slovenská národná knižnica, Matica slovenská, Univerzitná knižnica, vydavateľstvá, v rámci rezortného programu digitalizácie) a v spolupráci s inými kultúrnymi inštitúciami a servermi s literárny zameraním doma i v zahraničí (Lyrikline v SRN, Babelmatrix v MR).

LIC uskutočňuje umeleckodokumentárne alebo prezentačné diskusné podujatia prednose nie určené pre stredoškolskú maturujúcu a vysokoškolskú mládež, orientované na aktuálnu literárnu problematiku a významných predstaviteľov slovenskej literatúry pod názvom **Literárne stretnutia**. V záujme posilňovania vedomia kultúrnej kontinuity sa usiluje reagovať na významné kultúrnopoliticke udalosti (r. 2005 storočnica Ladislava Novomeského – výročie UNESCO, r. 2006 storočnica Ladislava L. Hanusa – výročie UNESCO, rok Ľudovíta Štúra, rok 2007 – nedožité 80. výročie narodenia Miroslava Válka, rok 2008 – 80. výročie narodenia básnika Milana Rúfusa, rok 2009 – 160. výročie narodenia Pavla Országha Hviezdoslava, 10. výročie úmrtia Lýdie Vádkerti-Gavorníkovej) nielen v Bratislave, ale i v ďalších slovenských lokalitách a v zahraničí, najmä v ČR. Výsledkom aktivít k 160. výročiu narodenia P. O. Hviezdoslava bol zborník Hviezdoslav v interpretáciach.

LIC v spolupráci s inými inštitúciami uskutočnilo v rokoch 2007 a 2008 sériu odborných seminárov o živote a diele kresťanského filozofa a kulturológa Ladislava Hanusa, vydalo publikáciu o jeho živote a tvorbe, čím vrátilo túto osobnosť a jej stále aktuálne dielo slovenskej verejnosti. Zavŕšením tejto aktivity bol medzinárodný seminár v Ríme, ktorý sa stretol s nebývalým ohlasom v talianskej verejnosti a odborných kruhoch i v tlači.

LIC bolo spolurealizátorom 7. ročníka medzinárodného festivalu Capalest v Banskej Štiavnicki a v spolupráci s občianskym združením Ars poetica sa podieľalo na realizácii medzinárodného poetického festivalu Ars poetica v Bratislave, ako aj na súťaži Anasoft Litera o najlepšiu pôvodnú prózu roku 2008. Spolupodieľalo sa na organizovaní súťaže mladých tvorcov Ex libris v Hlohovci, na literárnych súťažiach Literárny Zvolen, Fabryho Budmerice, v spolupráci s vydavateľstvom Buvik aj na organizovaní celoslovenského podujatia zameraného na rozvoj čítania detí Čítajme s Osmijankom, do ktorého sa ročne zapája 15 000 detí.

Svoju **edičnú činnosť** LIC zameriava na vydávanie publikácií základného významu z literárnej vedy (Dejiny slovenskej literatúry I – III, Dejiny slovenskej literatúry I – II – v spolupráci s Maticou slovenskou, Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia, Slovník

literárnej teórie, Slovník poetiky, Slovenská literatúra po roku 1989, Slovník slovenských spisovateľov pre deti a mládež, Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež, Dejiny slovenskej literárnej fantastiky, Slovenská detská kniha, literárne antológie Slovákov žijúcich v zahraničí Medzi dvoma domovmi I, II), dejín Slovenska (dvanásť zväzkov edície Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov, Slovensko – Kultúra). Vo svetových jazykoch vydáva materiály na propagáciu slovenskej literatúry a Slovenska v zahraničí. Popri knižných tituloch vydáva dvojtýždenník Knižná revue s tematickými prílohami (hodnotenie ročnej slovenskej literárnej produkcie vo všetkých žánroch, bibliografia kníh vydaných v SR), mesačník Slniečko (najčítanejší detský časopis na Slovensku) a časopis Slovak Literary Review v rôznych jazykových mutáciách.

Činnosti v zahraničí

LIC každoročne organizuje a realizuje celoslovenskú účasť na medzinárodných knižných veľtrhoch formou celoštátnej expozície s adekvátnymi sprievodnými podujatiami prezentáčného a propagačného charakteru (r. 2009: Paríž, Lipsko, Linz, Praha, Bologna, Frankfurt, Solún, Týždne knihy v Stuttgarte), kde sa uskutočňujú prezentácie vo forme autorského čítania, diskusie za účasti zahraničných aktérov alebo umeleckého prezentačného programu. MKV patria k najúčinnejším nástrojom informovania zahraničného publiku o slovenskej kultúre (stretnutia a aktivity so zahraničnými vydavateľmi, odborníkmi, médiami). V rámci sprievodných programov zahraničnému publiku predstavujú svoju najnovšiu tvorbu slovenskí prozaici, básnici a literárni publicisti.

V spolupráci s inými organizáciami (Studia Academica Slovaca, festivaly J. Smreka a Ars Poetica) sa LIC zúčastňuje na organizovaní medzinárodných domáčich podujatí o slovenskej literatúre a udržiava aktívne kontakty s medzinárodnými prekladateľskými organizáciami a slovakistickými pracoviskami v zahraničí (LAF v Londýne, INALCO v Paríži, Universita Complutense v Madride, Masarykova univerzita v Brne a pod.).

LIC prijíma na študijné pobytu na Slovensku ročne priemerne 7 prekladateľov z rozličných krajín Európy a zabezpečuje pre nich program.

LIC podporuje vydanie a preklady titulov slovenských autorov v rôznych krajinách Európy, Afriky, Ázie a Ameriky (dovedna za roky 1996 – 2009 takmer 250). S cieľom optimalizovať prekladanie slovenskej literatúry v zahraničí udržiava pracovné kontakty s viac ako 20 zahraničnými vydavateľmi.

LIC spolupracuje so slovenskými inštitútmi v rozličných krajinách pri zabezpečovaní literárnych a propagačných aktivít (Berlín, Paríž, Budapešť, Rím, Viedeň).

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHĽAD ORGANIZÁCIE

2.1. Poslanie Literárneho informačného centra

LIC rozvíja bohatú činnosť na poli propagácie slovenskej literatúry v zahraničí, ktorá je súčasťou štátnej propagácie Slovenska v zahraničí. Prezentuje Slovensko ako kultúrne vyspelú modernú krajinu s bohatou históriou a literárnu tradíciou. Na Slovensku je LIC momentálne jedinou špecializovanou organizáciou sústavne a profesionálne sa zaoberajúcou súčasnou slovenskou literatúrou a jej aktuálnou situáciou. LIC svojou činnosťou prispieva k obohateniu literárneho života na Slovensku a k zvyšovaniu kvality recepcie slovenskej literatúry doma i v zahraničí. Dokumentačná činnosť LIC pomáha zachytiť dianie v aktuálnom literárnom procese a poskytovať oňom pohotové informácie odborným inštitucionálnym používateľom i jednotlivcom doma i v zahraničí. LIC disponuje relatívne stálym okruhom spolupracujúcich literárnych odborníkov z vedeckých, akademických a odborných inštitúcií a iných osobností a s ich prispením realizuje svoj odborný program. Vďaka dlhoročnej činnosti LIC je dianie v slovenskej literatúre najnovšieho obdobia pomerne dobre zmapované a môže sa stať predmetom syntetickejšieho literárnovedného či kulturologického výskumu.

Užívateľom výsledkov činnosti LIC je odborná a široká kultúrna verejnosť doma a v zahraničí. Produkty LIC využívajú osoby profesijne orientované na literatúru doma i v zahraničí (akademickí a vedeckovýskumní pracovníci, študenti, literárni historici a kritici, prekladatelia, slovakisti z celého sveta, zahraniční vydavatelia, inštitúcie orientované na reprezentáciu Slovenska v zahraničí) a v neposlednom rade aj orgány štátnej správy SR v oblasti kultúry, veľvyslanectvá SR a slovenské inštitúty pri slovenských zastupiteľských úradoch a spolky krajanov v zahraničí, zahraničné médiá, pre ktoré LIC poskytuje odborné expertízy, posudky, konzultácie, odporúčania a podľa možnosti aj nevyhnutnú knižnú a časopiseckú literatúru. LIC vystupuje aj ako partner zahraničných kultúrnych inštitúcií a oficiálnych miest, ktoré žiadajú a využívajú informácie z oblasti slovenskej literatúry.

2.2. Strednodobý výhľad organizácie

Smerovanie činnosti Literárneho informačného centra v roku 2010 a v ďalších rokoch

Vychádzajúc z potrieb modernej informačnej spoločnosti a programových zámerov štátnej politiky LIC sa bude ďalej koncentrovať na efektívnejšie rozširovanie a prehlbovanie dokumentácie súčasného literárneho procesu (diela, autori, literárne udalosti, inštitúcie, médiá) s dosahom na domáce prostredie i na zahraničie. Ďalšia činnosť organizácie sa bude rozvíjať v súlade s modernými trendmi v budovaní informačných systémov na báze najnovších informačných technológií (digitalizácia, audiovizualizácia, multimedializácia). Zásadnou strategickou orientáciou je zvyšovanie podielu Slovenska na utváraní európskeho kultúrneho povedomia a na optimalizácii pozície Slovenska v celosvetových kultúrnych procesoch.

Budovanie databázy o slovenskej literatúre

Kniha naďalej ostane základným médiom slovenskej literatúry a jej kultúrneho i poznatkového bohatstva. Existujúca elektronická interaktívna databáza o slovenskej literatúre obsahuje predovšetkým údaje bibliografického, biografického a faktografického charakteru o knihách a ich tvorcoch v tvaru, ktorý umožní produkciu rôznych typov účelových informačných materiálov a súčasne umožní prepojenie (on line, off line) s existujúcimi domácimi a zahraničnými databázami príbuzného charakteru. Základným smerom bude jednak orientácia na relatívnu úplnosť prístupných informácií, jednak na tvorbu digitalizovaných súborov a multifunkčných používateľských aplikácií s čo najširším registrom možností účelnej reprodukcie. Optimalizácia zberu dát a konfigurovanie jednotlivých entít, subsystémov a výstupov si vyžiada ďalšiu transformáciu ľudských zdrojov a ich organické prepájanie na moderné technológie, predovšetkým na využívanie internetu na tvorbu, rozširovanie a skvalitňovanie vlastného informačného potenciálu, a v nadväznosti na

to i zvyšovanie potenciálu sprístupňovania literatúry a diania okolo nej príťažlivými formami verejnej kontaktnej prezentácie (multimediálne festivaly, prezentácie, umelecké programy, čítania) i mediálnej prezentácie (rozhlas, televízia, divadlá). V tomto zmysle bude LIC ďalej zdokonaľovať vnútorný systém kooperácie medzi jednotlivými organizačnými zložkami tak, aby tvorili ucelený, synergicky pôsobiaci systém (redakcia Knižná revue, odborné oddelenia, projektové tímy, externí spolupracovníci a externé zdroje), schopný svojimi vstupmi vytvárať predpoklady na multifunkčné využitie databáz. Zdrojmi informácií sú vydavateľské a distribučné aktivity, literárne podujatia, tlač a masmédiá. LIC sa bude venovať mapovaniu príbuzných informačných systémov doma i v zahraničí s cieľom využiť ich informačný potenciál na obohacovanie vlastného a zapájať sa do nich ako partner, ktorého potenciál je relevantný pre ostatných účastníkov. Hlavným cieľom ostáva relatívne úplná dokumentácia aktuálneho literárneho diania (najmä vychádzajúce knihy a ich ohlas v kritike, publicistike a verejných prezentáciách vo výstupových konfiguráciach príťažlivých pre bežných používateľov, odborníkov i tvorcov iných informačných systémov). Celý tento informačný potenciál musí byť zároveň využiteľný na propagáciu pôvodnej literárnej tvorby a ďalšie úlohy štátnej kultúrnej politiky. Osobitne významnú súčasť databázy budú tvoriť elektronické knihy (e-books) z oblasti literárnej vedy a kritiky, kulturológie a dejín. Adekvátna časť databázy sa bude nadľa vytvárať vo svetových jazykoch (angličtina, nemčina, francúzština, príp. ruština). Práve táto oblasť bude ďažisková pri sprostredkúvaní informácií o slovenskej literatúre v zahraničí. Bude si vyžadovať stabilizáciu a ďalšie rozširovanie prekladateľského zázemia, ako aj starostlivé budovanie siete spolupracovníkov v zahraničí. Databáza (okrem špecializovaných súborov) bude prístupná širokej verejnosti na internete (očakávame vyše pol milióna návštev ročne zo všetkých krajín a oblastí sveta).

V súvislosti s prechodom na projektové financovanie bude osobitne závažnou úlohou jej postupný prechod na marketingové formy sprístupňovania informácií (výstupy projektov) v nadväznosti na zvyšovanie adresnosti služieb tejto databázy pre verejnosť. V tejto súvislosti sa bude rozvíjať pri využití možností moderných techník záznamu a prenosu dát aj marketizácia, reklama a medializácia služieb organizácie v nadväznosti na medializáciu autorov a diel. V tomto smere bude treba ďalej zefektívňovať využívanie ekonomických zdrojov najmä ich koncepčnejším nasmerovaním na perspektívne a propagačne relevantné aktivity.

Činnosť LIC sa bude postupne transformovať na báze konkrétnych projektov, ktoré budú mať vplyv na štruktúru pracoviska i na organizáciu procesov zberu, ukladania a využívania dynamicky sa vytvárajúceho informačného potenciálu.

Propagácia a šírenie slovenskej literatúry v zahraničí

Po plnom začlenení Slovenska do organizačných štruktúr Európskej únie bude dôležité, aby sa Slovensko oveľa väčšou mierou podieľalo aj na vytváraní jej kultúrnych štruktúr. Strategickou orientáciou LIC bude čoraz častejšie predstavovať slovenskú literatúru, jej produkty a autorov ako živú kultúrotvornú súčasť Európy. Na tento cieľ sa budú nadľa využívať významné medzinárodné prezentácie (ako napríklad čestné hostovanie na medzinárodnom knižnom veľtrhu svetového významu v Bologni v r. 2010, spojené s dlhodobejšou prezentáciou Slovenska na viacerých miestach Talianska) a podujatia s medzinárodným významom (medzinárodné kultúrne a literárne festivaly, odborné diskusie, konferencie a stretnutia spisovateľov), ktoré by mali pozitívne konfrontovať slovenskú literatúru s inými národnými literatúrami. V tejto oblasti bude treba adekvátnie využívať spoluprácu s medzinárodnými štruktúrami UNESCO, EÚ, Európsky parlament, Vyšehradská štvorka.

Okrem zefektívňovania systému šírenia informácií o slovenskej literatúre v zahraničí prostredníctvom internetu, internetových prepojení a adresných výstupov v tradičných formách, určených predovšetkým slovakistom a slovakistickým pracoviskám a následne i zahraničným vydavateľom, médiám a distributérom, bude LIC zabezpečovať úlohy štátnej propagácie najmä týmito formami:

- účasť na medzinárodných knižných veľtrhoch (6 – 8) s celoštátnou expozíciou nových kníh a so sprievodnými programami zameranými na konkrétné diela a autorov;
- prezentáciami v zahraničí (verejné čítanie, prezentácia autorov a nových titulov, propagačný program, panelové diskusie, workshopy, čestné hostovanie);
- podporou prekladov slovenských diel formou štipendií zahraničným spolupracovníkom;
- vyhľadávaním vydavateľov prekladov slovenskej literatúry v zahraničí schopných zabezpečiť distribúciu a propagáciu slovenského autora v podmienkach príslušného regiónu a s primeranými možnosťami verejného sprístupňovania;
- podporou vydávania prekladov slovenských autorov v zahraničných vydavateľstvách a zvýšením ich počtu a dosahu na čitateľské kruhy;
- spoluprácou so zahraničnými inštitúciami a médiami pri propagácii slovenskej literatúry;
- prekladaním najvýznamnejších diel o slovenskej literatúre (najvýznamnejšie diela slovenskej literatúry, dejiny slovenskej literatúry, slovníkové encyklopédie, syntetické diela o slovenskej kultúre, účelové informačné materiály) a informačných materiálov do cudzích jazykov a ich sprístupňovanie zahraničnej verejnosti i prostredníctvom knižného trhu;
- zapájaním sa do významných medzinárodných literárnych podujatí a projektov, na ktorých dochádza ku konfrontácii slovenských diel v medzinárodných literárnych kontextoch (Cena Európsky román, 100 slovanských románov, medzinárodné literárne antológie a vydavateľské projekty, medzinárodné pracovné stretnutia literárnych odborníkov, prekladateľov a tvorcov).

LIC bude ďalej vyvíjať úsilie na zvýšenie adresnosti analyzovaním prostredia, pre ktoré sú informácie a podujatia určené, a vyhodnocovaním ich dosahu na cieľové skupiny používateľov.

Vydávanie periodických a neperiodických publikácií

Tažiskom edičnej činnosti LIC bude vydávanie periodík orientovaných najmä na dokumentáciu a propagáciu pôvodnej slovenskej literatúry doma i v zahraničí: Knižná revue, Slovak Literary Review, Slniečko. Vydávanie neperiodických publikácií sa bude orientovať predovšetkým na prierezové diela o slovenskej literatúre (príručky, syntetické pohľady na obdobia a problémy slovenskej literatúry a slovníky, literárne antológie, propagačné materiály o autoroch a dielach) v slovenčine s možnosťou jazykových mutácií a adaptácií (angličtina, francúzština, nemčina, španielčina, ruština), ktoré prispejú k hlbšiemu poznaniu slovenskej literatúry a budú tvoriť základný informačný prameň aj pre odborníkov, vydavateľov, záujemcov a propagátorov v zahraničí.

Informačný servis pre ústredné orgány štátnej správy

LIC bude dodávať aktuálne informácie prierezového charakteru z oblasti literatúry a knižnej kultúry pre orgány štátnej správy, predovšetkým pre MK SR, MZV SR a zastupiteľské orgány v zahraničí pre potreby štátnej propagácie a propagácie slovenskej kultúry v súvislosti s pôsobením Slovenska v EÚ. S týmto cieľom bude zhromažďovať štatistické informácie o prebiehajúcich procesoch v literatúre a knižnej kultúre, z ktorých bude možné operatívne vytvárať syntézy, podklady na komparatívne analýzy a výhľadové prognózy.

V nadväznosti na tieto zámery, ako aj na úlohy vyplývajúce z projektového riadenia bude potrebné venovať väčšiu pozornosť najmä ďalšiemu zvyšovaniu kvalifikačnej a výkonnostnej úrovne zamestnancov najmä v jazykovej, počítačovej príprave a integrovanosti pracoviska tak, aby sa zvýšila jeho synergická kapacita pri celkovom zlepšovaní kvality i rozsahu služieb.

V strednodobej perspektíve sa činnosť organizácie bude rozvíjať najmä týmito smermi:

a/ Ďalej rozvíjať efektívnu dvojstrannú a viacstrannú spoluprácu s medzinárodnými inštitúciami obdobného zamerania, medzinárodnými literárnymi fórami, medzinárodnými literárnymi festivalmi, spoločnosťami a informačnými systémami. LIC bude súčasne zvyšovať koncepčnosť účasti a aktivitu na doteraz obsadzovaných európskych

medzinárodných knižných veľtrhoch najmä premyslenejšou prezentáciou nových diel, nadväzovaním nových perspektívnych vydavateľských a prekladateľských kontaktov, dôslednejším prieskumom trhu príslušných krajín a cielenejšou prípravou informačných materiálov v cudzích jazykoch so zreteľom na vydavateľské a čitateľské prostredie v konkrétnej krajine. Aktuálnej úlohou ostáva v súlade s finančnými možnosťami LIC nadviazať, resp. obnoviť kontakty s veľtrhovými inštitúciami v Rusku a na Balkáne, s ktorými sme doteraz spolupracovali nesústavne alebo len sporadicky.

b/ Pokračovať v spolupráci so zahraničnými vydavateľmi vo vydávaní kvalitných syntetických diel o slovenskej literatúre (v rozsahu cca 200 strán) v nemčine, angličtine, francúzštine, španielčine a taliančine (každý rok v jednom z uvedených jazykov), ktoré budú slúžiť predovšetkým katedrám slavistiky a slovakistiky na zahraničných univerzitách, odborníkom a širšej kultúrnej verejnosti v zahraničí; spolu so zabezpečovaním vydávania prekladov slovenskej literatúry v zahraničí (15 – 20 titulov ročne) a ďalšími aktivitami vytvoriť predpoklady na postupné etablovanie slovenskej literatúry ako neodmysliteľnej súčasti európskeho a svetového kultúrneho dedičstva.

c/ V rámci projektu LINDA (literárna informačná databáza) sprístupňovať na internetovej stránke v nasledujúcich 2 – 3 rokoch komplexné informácie v slovenčine a svetových jazykoch o slovenskej literatúre, jej tvorcoch a knižnej kultúre na Slovensku pre odborníkov a širokú kultúrnu verejnosť doma i v zahraničí v multimediálnej podobe.

d/ Skvalitniť výber a prípravu literárnikritických a literárnohistorických odborných titulov pravidelným vydávaním aspoň jedného titulu syntetického alebo prierezového charakteru s možnosťou jeho prekladu do svetových jazykov. V súčasných podmienkach v časopise Knižná revue rozširovať priestor na vydávanie literárnych príloh s kritickým hodnotením ročnej knižnej produkcie podľa jednotlivých žánrov a s reflexiami súčasného literárneho procesu na Slovensku a zároveň pravidelne vydávať kumulatívne indexy vychádzajúcich kníh.

V jednotlivých pracovných činnostiach dôslednejšie presadzovať manažérské prvky s cieľom zvýšiť účinnosť a marketingovú adresnosť poskytovaných informácií a služieb.

f/ Zásadne zvýšiť medializáciu produktov LIC s cieľom sprístupniť informácie o slovenskej literatúre širšiemu okruhu potenciálnych záujemcov a zlepšiť kvalitu recepcie literatúry.

g/ Hľadať možnosti spájania marketingových a manažérskych aktivít v oblasti literatúry s aktivitami slovenských priemyselných a obchodných organizácií etablovaných v zahraničí s cieľom využiť ich propagáčny potenciál aj na propagáciu kultúry (využiť napr. avizované rozšírenie pôsobnosti Ministerstva kultúry SR o oblasť cestovného ruchu).

h/ Na skvalitnenie existujúcich zahraničných kontaktov orientovať sa aj na získanie zdrojov EÚ, EP, UNESCO a V4 s cieľom rozšíriť záber uplatnenia slovenskej literatúry v zahraničí.

i/ Pripraviť na vysokej úrovni čestné hostovanie na Medzinárodnom veľtrhu detskej knihy v Bologni v r. 2010.

2.3. Personálne predpoklady

Počet zamestnancov sa niekoľko rokov nemenil (30), pričom záber pracoviska a najmä kvalitatívne parametre činnosti sa značne rozšírili. Tento stav sa od roku 2009 znížil na 28 a taký bude i v nasledujúcich rokoch. V rámci prechodu na projektové riadenie treba nájsť optimálny model získavania ľudských zdrojov v súlade s množstvom a kvalitatívnou náročnosťou realizujúcich sa projektov. Nová organizačná štruktúra realizovaná v 2. polroku 2008 prešla overovacou fázou a ukázala sa nie dosť pružnou v niektorých aspektoch činnosti a organizácie pracovného procesu. Aktuálnej sa stáva potreba ďalej ju optimalizovať

v nadväznosti na kvalitatívne posuny v činnosti LIC a jeho pracovných procesov. Kvalifikačná štruktúra pracovníkov je v zásade stabilizovaná a ďalej sa bude vyvíjať zvyšovaním náročnosti na jazykové a manažérské predpoklady. Mladí odborní pracovníci, ktorí majú predpoklady na ďalší odborný rast, majú možnosť zvyšovať si kvalifikáciu doktorandským štúdiom, od ostatných sa bude vyžadovať najmä skvalitňovanie jazykovej prípravy. V záujme intenzívnejšieho zapojenia všetkých zamestnancov do napĺňania cieľov organizácie je potrebné zvyšovať najmä počítačovú gramotnosť a technické spôsobilosti zamestnancov. Príslušní zamestnanci budú podľa potreby navštevovať kurzy počítačovej techniky a zabezpečí sa permanentné doškoľovanie pracovníkov z finančného a hospodárskeho oddelenia v súvislosti s novoprijímanými zákonmi a ich novelizáciami a zmenami, a z nich vyplývajúcimi pracovnými postupmi či softvérovej vybavenosti. Základnou strategickou líniou v personalistike LIC je omladzovanie pracovného kolektívu pri udržiavaní kvality na jednotlivých postoch. Významnou oblastou činnosti bude aj zvyšovanie informačnej bezpečnosti a ochrany osobných údajov v informačnom systéme organizácie. V tomto smere bude LIC nadväzovať na opatrenia prijaté v rokoch 2007, 2008 a 2009.

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

LIC uzavrelo kontrakt s MK SR na rok 2009 číslo MK-538/2008-1002/16375 na poskytovanie verejných služieb a realizáciu nasledovných činností a aktivít: (plné znenie podpísaného kontraktu s MK SR je na internetovej stránke www.litcentrum.sk – dokumenty):

1/ Dokumentácia, propagácia, vydavateľská a expertná činnosť

2/ Propagácia a šírenie slovenskej literatúry v zahraničí

3/ Vydávanie periodických publikácií Knižná revue, Slniečko, Slovak Literary Review

4/ Budovanie počítačovej siete LIC a informačného systému LINDA.

Úlohy stanovené kontraktom sa plnili takto:

1. Dokumentácia, propagácia, vydavateľská a expertná činnosť

1. 1. Prezentácia slovenskej literatúry na internete (Album slovenských spisovateľov)

LIC pokračovalo v roku 2009 v sústavnom dopĺňaní elektronickej verzie albumu o nových autorov a aktualizácii hesiel **žijúcich a literárne činných autorov** (ich nové diela, zmeny v biografii a bibliografii, citáty o ich tvorbe) a zaradovaním a dopĺňaním ukážok z ich najnovšej tvorby. Ťažiskom práce na e-verzii albumu boli noví autori z oblasti poézie a prózy, literatúry faktu a literárnej vedy. Databáza obsahuje aj **zoznam jubilujúcich autorov** v roku 2009 pre potreby MK SR a interné potreby pracoviska a úplný zoznam jubilujúcich autorov v roku 2009. Ako osobitná súčasť databázy sa začal budovať biobliografický album slovenských spisovateľov obsahujúci základné biografické a bibliografické informácie o všetkých autoroch tvoriačich v 20. a 21. storočí (990 hesiel).

Album slovenských spisovateľov sa rozšíril o dvadsať nových autorov zo všetkých literárnych žánrov a generácií. Pozornosť sme venovali i autorom, ktorých diela vychádzajú aj v zahraničí alebo ich dielo sa stalo trvalou literárnu hodnotou slovenskej literatúry. Do Albumu slovenských spisovateľov pribudli **nové heslá**: Martin Kukučín, Gabriela Futová, Jozef Špaček, Ján Jankovič, Stanislav Pius, Jozef Banáš, Bohuš Bodacz, Juraj Kalnický, Hana Košková, Tibor Kočík, Daniela Příhodová, Marína Čeretková-Gállová, Veronika Dianišková, Judita Kaššovicová, Juraj Šebesta, Elena Hidvéghyová-Yung, Rudolf Jurolek, Miloš Ferko, Ľubo Dobrovoda a Ivica Ruttikayová.

Po zmene internetovej stránky LIC sa heslá o autoroch členia na:

- a) Abecedný zoznam slovenských spisovateľov
- b) Osobnosti slovenského literárneho života
- c) Významné osobnosti slovenského literárneho života.

Do súboru **Osobnosti** slovenského literárneho života pribudlo 20 nových hesiel o autoroch. Do bloku **Významné osobnosti** slovenského literárneho života pribudla multimediálna schránka Miroslava Válka. Pravidelne sa pripravovali a vypracovávali podklady o jubilujúcich autoroch v celom roku 2009, vrátane ich aktuálnych adres pre MK SR. Priebežne sa vypracovával aj aktuálny zoznam jubilujúcich autorov v roku 2009 na uverejnenie v Knižnej revue a úplný zoznam jubilujúcich autorov v roku 2009 pre MK SR a Knižnú revue, celkom 76 jubilujúcich autorov.

LIC obohatilo svoju **elektronickú knižnicu** o dva tituly, vhodné ako odporúčaná literatúra pre študentov vysokých škôl, odbor slovenský jazyk a literatúra: *Štefan Krčméry: Dejiny literatúry slovenskej I,II. a Jaroslav Vlček: Dejiny literatúry slovenskej*.

V novembri 2009 bola spustená propagačná stránka LIC v sociálnej sieti Facebook. Za menej ako mesiac získala stránka 60 fanúšikov. Adresa stránky je <http://www.facebook.com/pages/Bratislava/Literarne-informacie-centrum/183037329370>

(Podrobnejšie údaje o tejto činnosti pozri v časti 1.4)

1. 2. Edičná činnosť

Literárne informačné centrum sa v tejto oblasti zameriava na prípravu a vydávanie publikácií, ktoré obsahujú syntetické informácie o slovenskej literatúre a kultúre a v súčasnosti ich nevydáva iný vydavateľský subjekt. Ide predovšetkým o dva základné edičné projekty: vydávanie prameňov k slovenským dejinám a vydávanie základných diel o dejinách slovenskej literatúry, literárnej kritiky a literárnovedných disciplín. LIC vydalo v r. 2009 tieto tituly:

Nora Krausová: Filozofická terapia literárnej vedy

Výber z literárnovedných štúdií, esejí a rozhovorov z rokov 1991 až 2007 poprednej literárnej vedkyne a prekladateľky z nemčiny svedčí o jej zorientovanosti v súčasných tendenciach vo svetovej literatúre a v uvažovaní o nej. Zároveň podáva aj obraz o jej postojoch, historickej podmienenosťi textov a o jej osobnej ľudskej situácii. Dôležitá časť vo výbere patrí aj osvetľovaniu niektorých stránok poetiky a esteticko-spoločenských súvislostí života a tvorby jej otca, básnika Valentína Beniaka.

Kolektív autorov: Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov X.: Od revolúcie 1848 – 1849 k dualistickému Rakúsko-Uhorsku (vedúci autorského kolektívu Milan Podrimavský, spoluautori: J. Hučko, Vl. Matula a D. Škvarna)

Kontinuitné pokračovanie vo vydávaní základných, doteraz nepublikovaných pramenných materiálov k našim národným dejinám (doteraz vyšlo 11 kníh). X. zväzok zachytáva počiatky politickej emancipácie Slovákov a formovanie modernej spoločnosti. Mapuje obdobie revolúcie v rokoch 1848 – 1849 a ďalšie udalosti až do rakúsko-uhorského vyrovnania roku 1867 s osobitným prihliadnutím na vyvrcholenie procesu zrodu moderného slovenského národa.

Medzi dvoma domovmi 2. Antológia slovenskej krátkej prózy v zahraničí (editor

Miroslav Demák, zostavovatelia Michal Harpáň, Peter Cabadaj, Vladimír Skalský).

Antológia vyšla ako druhý z plánovaných troch dielov série antológií slovenskej literatúry spisovateľov žijúcich alebo pôsobiacich v zahraničí. Zahŕňa prozaickú tvorbu autorov krajanských komunít v Česku, Maďarsku, Rumunsku, Srbsku (a bývalej Juhoslávie), ako aj prozaikov slovenského exilu po druhej svetovej vojne a súčasných prozaikov (Izrael, USA, Kanada atď.). Antológia medzi dvoma domovmi II. vznikla v spolupráci s Maticou slovenskou a Svetovým združením Slovákov žijúcich v zahraničí ako koedičný projekt.

Imrich Sedlák a kol.: dejiny slovenskej literatúry I., II.

Dejiny slovenskej literatúry pripravilo LIC v spolupráci so Slovenským literárny ústavom Matice slovenskej v Martine. Majú dva zväzky s registrom miest a mien. Autorský kolektív tvoria 6 univerzitní profesori, 3 docenti a 2 vedeckí pracovníci. Vedúcim autorského kolektívu je popredný literárny historik a skúsený vysokoškolský pedagóg Prof. PhDr. Imrich Sedlák, CSc. Prvý zväzok je zameraný na literárnu kultúru stredovekého Slovenska, literatúru renesančného humanizmu, slovenský literárny barok, klasicizmus, slovenský literárny romantizmus, realizmus a slovenskú modernu. Druhý zväzok sa zameriava na slovenskú literatúru 20. – 40. rokov 20. storočia, 50. – 80. rokov 20. storočia, literárne procesy 90. rokov po súčasný literárny život Slovenska. Súčasťou druhého zväzku je krajská literatúra.

Ondrej Sliacky: Slovník slovenských spisovateľov pre deti a mládež, 2. vyd.

Nové, zrevidované a doplnené vydanie pozoruhodného slovníkového diela od renomovaných odborníkov na detskú literatúru predstavuje tvorcov slovenskej detskej literatúry od jej začiatkov po súčasnosť. Zostavovateľom a odborným redaktorom je prof. PhDr. O. Sliacky, CSc. Publikácia predstavuje základný informačný zdroj pre prácu s literatúrou pre deti a mládež v študijnom procese a v pedagogickej praxi.

Jaroslav Šrank: Nesamozrejmá poézia

Súbor štúdií mladého kritika zameraný na problematizujúce prístupy k básnickej výpovedi prináša nové pohľady na básnické texty autorov, ako Š. Moravčík, P. Macsovszky, P. Malúchová, A. Snégina. Hĺbkové sondy sa snažia vystihnúť literárno-umelecký kontext, filozoficko-teoretické pozadie a kultúrno-civilizačné súvislosti postmoderne orientovanej poézie.

Peter Valček: Výskum čítania 2009

Výskum nadvázuje na výskumy čítania v SR realizované v uplynulých rokoch v spolupráci s Národným osvetovým centrom (od roku 2004). Uskutočnil sa na vzorke 1 500 respondentov vo veku 15 – 60 rokov a jeho výsledky majú reprezentatívny charakter vo vzťahu k súčasnej dospej populácií Slovenska. Zameral sa na vzťah jednotlivých typologických skupín k elektronickým médiám, ďalej skúmal tematickú a kultúrnu motiváciu čítania beletrie, profesnej odbornej literatúry, odbornej literatúry vo voľnom čase, periodickej tlače, ako aj vzťah k pôvodnej slovenskej beletrií a pôvodnej odbornej slovenskej literatúre. Publikácia poskytne vďaka odbornej interpretácii výsledkov obraz o stave čítania a úrovni nadobúdania vertikálnych znalostí z čítania.

Hviezdoslav v interpretáciách

Zborník z vedeckej konferencie konanej pri príležitosti 160. výročia narodenia básnika na FF UK v júni 2009 v Bratislave obsahuje nové pohľady na Hviezdoslavovo dielo a na jeho aktuálnu interpretáciu. Autormi štúdií sú: M. Andričík, J. Buzássy, J. Čertík, J. Gavura, J. Gbúr, A. Halvoník, M. Kekeliaková, D. Kršáková, R. Majerek, R. Passia, V. Petrík, A. Rubaninská, B. Suchoň-Chmiel, L. Šimon, A. Valcerová, J. Zambor.

Le Désir, Hommage à Lýdia Vadvkerti-Gavorníková

Biblioľeské slovensko-francúzske dvojjazyčné vydanie básní piatich slovenských poetiek venovaných významnej slovenskej poetke. Kniha vyšla ako publikácia pri príležitosti 10. výročia úmrtia poetky Lýdie Vadvkerti-Gavorníkovej, jednej zo zakladateľiek modernej poézie na Slovensku, v rámci medzinárodného festivalu Capalest.

Slovenská detská kniha (talianška a anglická mutácia). Zostavila L. Kepštová

Prvý syntetický prehľad o slovenskej detskej knihe posledného polstoročia je určený na prezentáciu slovenskej detskej knihy v rámci čestného hostovania Slovenska na Medzinárodom veľtrhu detskej knihy v Bologni roku 2010. Popri štúdiách, ktoré sa venujú historickému a vývinovému kontextu autorskej a ilustračnej zložky detskej knihy, sú v nej portréty slovenských spisovateľov a ilustrátorov zahŕňajúce ich najnovšiu tvorbu, jej ocenenia a prezentácie doma i v zahraničí. Autormi textov sú špičkoví literárni teoretici a kritici Ondrej Sliacky a Zuzana Stanislavová, kunsthistorici Marian Veselý, Fedor Kriška a Barbara Brathová. Texty majú podobu esejí, rozhovorov a osobných vyznaní v snahe priblížiť čitateľovi slovenskú detskú knihu v komunikatívnej realite a súčasne vo vyšších hladinách kultúrneho univerza.

Informačno-propagačné brožúry o dielach slovenskej literatúry – 20 v anglickej a 20 v talianskej mutácii

Brožúry propagujúce konkrétné knihy obsahujú informácie o autoroch a ilustrátoroch, ukážky textov a ukážky ilustrácií: J. Bodnárová, R. Brat, D. Dušek, M. Ďuríčková, P. Holka, P. Glocko, E. J. Groch, G. Futová, D. Hevier, B. Jobus, P. Karpinský, S. Liptáková, J. Navrátil, T. Revajová, O. Sliacky, J. Šebesta, D. Taragel, J. Uličiansky, M. Válek.

Vladimír Tasić: Dar na rozlúčku (v rámci edície 100 slovanských románov)

Román popredného srbského prozaika je citlivým, vtipným i magickým spracovaním témy odchodov z vlastnej krajiny a nedobrovoľného zrastania s inou kultúrou. Cez postavu mítveho brata zachytáva dramatický osud celej generácie ľudí, ktorá v 90. rokoch ušla z morbídneho regiónu na iný koniec sveta.

1. 3. Literárne stretnutia 2009

a) Vedecké konferencie

LIC pripravilo k 160. výročiu narodenia **Pavla Országa Hviezdoslava** vedeckú konferenciu Hviezdoslav v interpretáciách. Konferencia sa uskutočnila v spolupráci s FFUK a Klubom nezávislých spisovateľov 9. júna 2009 v zasadacích priestoroch Filozofickej fakulty UK v Bratislave. S referátmi vystúpili Alexander Halvoník, Ladislav Šimon, Monika Kekeliaková, Anna Valcerová, Ján Zambor, Andrea Rubaninská, Ján Gbúr, Barbara Suchoň-Chmiel, Rafal Majerek, Radoslav Passia, Marián Andričík, Ján Buzássy, Jozef Čertík, Ján Gavura, Dana Kršáková a Vladimír Petrík. Výstupom z konferencie bol reprezentatívny zborník prednesených referátov, ktorý vydalo LIC.

LIC spolupracovalo aj na Slovesnej jari 2009 v Martine. Dňa 21. apríla 2009 sa uskutočnil seminár **Súčasná literatúra a kríza človeka**. Referáty predniesli Viliam Marčok, Alexander Halvoník, Ondrej Herec, Peter Liba, Gustáv Murín, Zuzana Stanislavová, Vincent Šabík a ďalší.

b) Literárne podujatia

Ťažiskom literárnych stretnutí v prvom polroku 2009 boli aktivity spojené s 10. výročím úmrtia poetky **Lýdie Vadkerti-Gavorníkovej**. LIC zabezpečilo prípravu niekoľkých jazykových mutácií literárneho pásma, ktoré sa prezentovalo pod názvom *Hommage à Lýdia Vadkerti-Gavorníková*. Moderovala ho Daniela Humajová a vystúpili v ňom slovenské poetky Mila Haugová, Dana Podracká, Elena Hidvéghyová-Yung a Mária Ferenčuhová. Podujatia sa konali v obmenenej verzii 3. 3. 2009 v Paríži a 6. 5. 2009 vo Viedni. Pocta Lýdii Vadkerti-Gavorníkovej sa v osobitnej verzii realizovala aj na Capaleste v Banskej Štiavnici dňa 18. 8. 2009. Ďalším vystúpením v rámci Bratislavského kultúrneho leta dňa 25. 8. 2009 boli Biele noci s kohútom, ku ktorému sme pripravili aj propagačný materiál. Súčasnú slovenskú ženskú poéziu predstavilo aj podujatie v Bulharsku (Sofia), ktoré sa uskutočnilo dňa 5. 11. 2009 v spolupráci s Veľvyslanectvom SR v Sofii, Česko-slovenským klubom a Českým centrom – prezentovali sa Dana Podracká a Elena Hidvéghyová-Yung.

LIC v spolupráci s Památníkom národného písemníctví v Prahe, Slovenským inštitútom a Klubom slovenskej kultúry usporiadali 10. júna 2009 v sále Boženy Nemcovej Památníka národného písemníctví v Prahe tlačovú besedu a následne spomienkový večer venovaný významnému slovenskému spisovateľovi a novinárovi **Ladislavovi Mňáčkovi**. Nad večerom prevzal záštitu veľvyslanec SR v ČR Peter Brňo. Na slávnostnej prezentácii knihy Jozefa Leikerta *Taký bol Ladislav Mňáčko* sa zúčastnili aj Egon Lánský a Antonín Matzner, ktorí sa osobne poznali s Ladislavom Mňáčkom.

LIC pripravilo prezentáciu poézie **Vlastimila Kovalčíka** v rámci literárnych utorkov počas Bratislavského kultúrneho leta v letnej čtárni U červeného raka 7. júla 2009 pod názvom *Vstupovanie do erbu*. V trialógu o tvorbe, živote a diele nášho významného básnika účinkovali Radoslav Matejov, Teodor Križka, Ján Litvák, Borek Suchánek a Juraj Turanský. LIC pripravilo aj propagačnú skladačku o tvorbe Vlastimila Kovalčíka.

LIC sa zapojilo aj do 10. ročníka Týždňa slovenských knižníc v Knižnici Juraja Fándlyho v Trnave v dňoch 23. – 29. 3. 2009. Prezentovalo tu vydané knižné tituly LIC: *Čítanku Slniečka* a publikáciu *Slovenská detská kniha*.

c) Literárne workshopy

LIC organizuje literárne workshopy pre študentov gymnázií, literárne kluby a knižnice v rámci Slovenska s cieľom propagovať súčasných slovenských spisovateľov a ich tvorbu. Zmyslom podujatia, ktoré trvá približne 90 minút je predstavenie autora o jeho mieste v súčasnej slovenskej literatúre s následným komentovaným čítaním z jeho tvorby. Workshop sa zavŕšuje čítaním ukážok z prác študentov, ich hodnotením prítomným autorom a diskusiou. LIC v roku 2009 pripravilo štyri literárne workshopy: pre Gymnázium Milana Hodžu v Sučanoch dňa 11. 2. 2009 literárny workshop poetky Dany Podrackej a pre Gymnázium Jána Hollého v Trnave dňa 6. 5. 2009 workshop básnika Ivana Štrpku; ďalší literárny workshop sa uskutočnil v Hornozemplínskej knižnici vo Vranove nad Topľou dňa 25. 9. 2009 pod vedením básnika Jána Zambora; v Leviciach zrealizovala literárny workshop poetka Mila Haugová na Gymnáziu Andreja Vrábla dňa 3. 11. 2009.

1. 4. Šírenie pôvodnej slovenskej literatúry

LIC zabezpečovalo šírenie a propagovanie súčasnej slovenskej literatúry prostredníctvom internetu aj realizáciou literárnych projektov na webovej stránke LIC: e-knihami, oblúbenými študentmi, alebo informačnými výstupmi príťažlivými formou i rozsiahlym množstvom informácií približujúcich popredné osobnosti slovenskej literatúry. Predaj kníh zabezpečovalo propagačnými a ponukovými letákmi na nové tituly i skladované tituly pre kníhkupectvá, distribúcie, knižnice, inštitúcie, školy, úrady, súkromné osoby. Týmto spôsobom, osobnými kontaktmi, predajom na knižných veľtrhoch (napr. úspešný Svět knihy v Prahe a pod.), výstavách, besedách, prezentáciach LIC, na tlačových besedách, literárnych podujatiach,

prezentáciou na internetovej stránke, internetovým kníhkupectvom a propagáciou v časopisoch LIC sa dosiahlo, že niektoré tituly sa pomerne rýchlo vypredali (Slovenské dejiny, Slovník slovenských spisovateľov pre deti a mládež). LIC zabezpečovalo predaj, ktorý sa realizoval prostredníctvom distribúcií, kníhkupectiev, knižníc, škôl, odborných inštitúcií, úradov, dobierkovou službou, ale aj pultovým predajom súkromným osobám v priestoroch skladu organizácie. Rovnako úspešný bol aj predaj cez internetové kníhkupectvo. Objednávky kníh sa vybavovali spravidla do 2 dní od doručenia objednávky. Taktiež sa úspešne vykonávala náborová činnosť, a to nielen prostredníctvom ponukových letákov, periodických publikácií LIC a internetovej stránky organizácie s implementovaným virtuálnym kníhkupectvom.

Na základe dosiahnutých výsledkov v ekonomickej ukazovateľoch za rok 2009 táto činnosť zameraná na šírenie a predaj náročnej slovenskej literatúry (esejistika, štúdie, literárna kritika, portréty, publicistika atď.) sa stretla s pozitívnym ohlasom u čitateľov a širokej čitateľskej verejnosti.

Orientačný prehľad predaja kníh vydaných LIC za 1. polrok 2009 na podujatiach LIC

Dátum	Miesto podujatia	Približná suma v EUR
6. 04. 09	Prešov – univerzita	390,-
28. 04. 09	BA tlačovka – Kučera	107,-
13. - 17. 05. 09	Praha – MKV Svět knihy	1.300,-
10. 06. 09	Praha – Mňačko	190,-
Súčet:		1.987,-

2. polrok 2009

Dátum	Miesto podujatia	Približná suma v EUR
19. 08. 09	SAS, Bratislava	518,-
27. - 28. 10. 09	Prešov	145,-
5. - 8. 11. 09	Bibliotéka, Bratislava	1.773,35
24. 11. 09	Prešov	1.000,-
10. 12. 09	Martin	248,-
Súčet:		2.684,35

Z celkových knižných zásob sa predalo spolu 10 780 ks výtlačkov v sume 59 365,- €.

K dosiahnutiu pozitívnych výsledkov pomohol predovšetkým predaj titulov:

Slovenské dejiny 1 (bestseller roka), Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež, Dejiny slovenskej literatúry I – II, Slovník literárnej teórie, Slovník poetiky, Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia, Slovenská literatúra po roku 1989, Niest' bremeno a spievať, Čítanka Slniečka, Slovenská detská kniha, Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov.

Plánované príjmy v porovnaní s rokom 2008 vzrástli o 15.680.- €, čo je o 35 % viac, a v počte predaných výtlačkov o 1 968 ks viac, čo je o 22 % viac.

Užívateľmi produktu obchodno-distribučných aktivít boli predovšetkým knižné distribúcie a kníhkupectvá (60%), knižnice, školy, inštitúcie (15%), pričom súkromné osoby sa podielali na produktoch asi 25%-ným objemom. Konečným užívateľom je čitateľ – študent, pedagóg, odborný pracovník v oblasti kultúry, používateľ náročnej pôvodnej slovenskej literatúry.

Čítame s Osmijankom

LIC a redakcia Slniečka sa od roku 2007 podieľajú na celoslovenskej čitateľskej súťaži Čítame s Osmijankom, ktorú gestoruje vydavateľstvo kníh pre deti Buvik. Na súťaži sa zúčastňujú deti mladšieho školského veku, ktoré sa hravou formou zoznamujú so základnými dielami slovenskej literatúry pre deti a jej súčasnými ilustrátormi. Do súťaže sa každoročne zapája veľké množstvo škôl, čo významne rozvíja čitateľské návyky najmladšej generácie a dosahuje i pedagogický efekt. V uplynulom ročníku sa uskutočnilo množstvo sprievodných podujatí v knižničiach a regionálnych kultúrnych priestoroch a do súťaže sa zapojilo vyše 20 000 detí.

1.5. Medzinárodný festival poézie Ars poetica

Literárne informačné centrum sa od roku 2003, od vzniku úspešného medzinárodného festivalu poézie Ars poetica, podieľa na jeho organizácii a prispieva i do jeho obsahovej náplne. Festival organizuje mladšia básnická generácia a má multimediálny charakter; okrem poézie tu znie aj hudba, predstavujú sa na ňom mladí tanečníci a dizajnéri. Ťažiskom je najmä poézia – predstavenie viac ako dvoch desiatok mladých básnikov z viacerých krajín Európy. Festival je charakteristický rôznorodostou kultúrnych kontextov jednotlivých účastníkov a rôznosťou autorských poetík. Aj z ročníka 2009 vyšiel zborník, ktorý priniesol krátke autorské medailóny a ukážky z tvorby účastníkov festivalu v pôvodnom jazyku a v slovenskom preklade. V roku 2009 sa na festivale zúčastnili poprední slovenskí tvorcovia poézie. LIC zabezpečovalo účinnú mediálnu podporu festivalu prostredníctvom dvojtýždenníka Knižná revue a webovej stránky LIC.

1.6. Literárny festival Anasoft litera fest

Literárny festival Anasoft litera fest vznikol ako sprievodné podujatie udeľovania ceny Anasoft litera, ktorá sa udeľuje od roku 2006, a pri jej zrode stalo i Literárne informačné centrum najmä prostredníctvom dvojtýždenníka Knižná revue, ktorý mu poskytol širokú mediálnu podporu. Ťažiskom je predstavenie autorov desiatich kníh z produkcie predchádzajúceho roku, ktoré boli nominované na cenu Anasoft litera. Festival spojením slova s hudbou a ďalšími kultúrnymi aktivitami mal dobrý divácky ohlas najmä u mladej čitateľskej i tvorivej generácie.

1.7. Literárna súťaž Rudolfa Fabryho v Budmericiach

LIC sa spolupodieľalo na príprave prvého ročníka Ceny Rudolfa Fábryho, ktorej gestorom bolo Národné osvetové centrum a časopis pre mladú literatúru Dotyky.

1.8. Literárny Zvolen (venovaný 160. výročiu narodenia P. O. Hviezdoslava)

Pravidelná autorská súťaž v poézii a próze v gescii NOC podchytáva predovšetkým iniciatívu literárnych klubov. Jeho súčasťou sú literárne programy, workshopy a diskusie zamerané na hodnotenie sút'ažných prác, ale i na aktuálne otázky literárnej tvorby. Podujatie si popri hodnotení sút'ažných príspevkov pripomienulo na osobitnom večeri prostredníctvom vystúpenia A. Halvoníka veľkosť a odkaz P. O. Hviezdoslava. LIC malo zastúpenie v porote sút'aže.

1. 9. Literárna Senica Laca Nomeského

Na 22. ročníku literárnej súťaže mladých autorov sa LIC zúčastnilo členstvom v porote a knižnými darmi pre víťazov.

1. 10. Spoluúčasť na iných literárnych podujatiach a kooperácia s inými inštitúciami

V roku 2009 pokračovala spolupráca s **Maticou slovenskou** pri realizácii podujatia Slovesná jar 2009. Rozšírením spolupráce s Maticou slovenskou bolo aj spoločné vydanie Dejín slovenskej literatúry I. a II., ako aj antológie slovenskej prózy slovenských autorov žijúcich v zahraničí pod názvom Medzi dvoma domovmi II. Projekt sa realizuje aj v spolupráci so Svetovým združením Slovákov v zahraničí (SZSZ).

S cieľom prezentovať a propagovať aktivity slovenskej literatúry a slovenskej literatúry vznikajúcej v zahraničí a predstaviť ich na spoločných podujatiach LIC v roku 2009 pokračovalo v spolupráci s **Klubom nezávislých spisovateľov** na Kafkových Matliaroch 2009, ktoré sa konali 18. – 21. mája 2009. V Českom centre sa uskutočnila rozprava

o Kafkovi a jeho diele, v ktorej predniesli svoje referáty Mária Bátorová, Ladislav Šimon, Dana Podracká, Mila Haugová, Dušan Dušek a Milan Richter.

LIC pokračovalo v spolupráci s **Ústavom slavistiky Filozofickej fakulty Masarykovej univerzity v Brne**, kde LIC prispelo na vydanie kolektívnej monografie Česko-slovenské reflexie: 1968 (Jazyk – literatúra – kultúra). Zároveň spolupracovalo na konferencii XIII. brnianskej slovensko-českej konferencie, ktorá sa uskutočnila 9. – 12. 2009 na FFMU v Brne pod názvom Česko-slovenské kultúrne vzťahy po roku 1989: nadväznosť a zmena. Pokračovala spolupráca s Univerzitou Complutense v Madride. Uskutočnila sa tam konferencia, venovaná tvorbe básnikov Trnavskej skupiny.

LIC sa v spolupráci s Občianskym združením **Svetový kongres básnikov** podieľalo aj na Medzinárodnom literárnom festivale Jána Smreka 2009, ktorý sa 18. – 22. októbra 2009 uskutočnil v Skalici, Bratislave, Trnave a Pezinku. Všetky podujatia boli propagované na internetovej stránke LIC a v Knižnej revue.

V spolupráci s Mestským kultúrnym strediskom v Dolnom Kubíne LIC poskytlo knižné dary pre víťazov celoslovenskej súťažnej prehliadky v umeleckom prednese poézie a prózy a v tvorbe divadiel poézie **55. Hviezdoslavov Kubín**, ktorá sa konala v dňoch 30. 9. – 3. 10. 2009 v Dolnom Kubíne.

Najužšia spolupráca je s **Národným osvetovým centrom**, ktorá sa roky budovala v spoločnom výskume čítania, ako aj spoluprácou na Literárnej Senici Laca Novomeského, Hviezdoslavovom Kubíne, Wolkrovej Polianke a ďalších literárnych podujatiach formou obsadzovania súťaží odbornými porotcami, ako aj knižnými darmi pre víťazov literárnych súťaží.

LIC navrhlo do kalendára významných výročí **UNESCO** 2010 Martina Kukučína pri príležitosti 150. výročia narodenia (1860 – 1928) a na rok 2011 Juraja Fándlyho pri príležitosti (200. výročia jeho úmrtia – 1811). LIC v novembri 2009 ustanovilo prípravný výbor na zabezpečenie série podujatí k tejto udalosti na čele s predsedom A. Halvoníkom. Vypracoval sa základný program a termínovník kukučínovského roka.

LIC vypracoval návrh zmluvy medzi LIC, mestom **Šaľa** a **Honorárny konzulátom SR v Hessensku** o Cene Jána Johanidesa. Cena sa bude udeľovať každé dva roky od roku 2010 spravidla 5. júna (deň úmrtia Jána Johanidesa) v Šali. Vypisovateľom súťaže je Mesto Šaľa. Spoluúpisovateľmi sú LIC a Honorárny konzulát Slovenskej republiky v Hessensku. Cena Jána Johanidesa bude udeľovaná za najlepšie prozaické dielo, ktoré vyšlo s vročením predchádzajúcich dvoch rokov s prihliadnutím na dovtedajšie dielo navrhnutého autora a jeho verejný ohlas a za najlepšie prozaické dielo mladého autora do 30 rokov, ktoré vyšlo v rovnakom období. LIC od súťaže očakáva nielen ocenenie talentovaných autorov, ale aj šírenie literárneho odkazu jedného z najvýznamnejších slovenských prozaikov a eseistov Jána Johanidesa.

LIC po dohode s kompetentnými orgánmi EÚ gestorsky zabezpečovalo výber kandidátov na **Cenu Európskej únie za literatúru 2009**, na ktorú národná porota zložená z predstaviteľov spisovateľských organizácií a vydavateľov navrhla Pavla Rankova. Návrh sa realizoval. Taktiež zabezpečovalo účasť Slovenska na **Cene Európskeho parlamentu**.

1.11. Odborné, analytické, poradenské a iné výstupy pre MK SR, orgány štátnej správy a zastupiteľstvá v zahraničí.

LIC poskytlo MK SR informácie o jubilujúcich spisovateľoch (76), poskytlo podklady na udelenie štátnych cien a Ceny ministra kultúry SR z oblasti literatúry. Vyjadrovalo sa k návrhom na medzinárodnú kultúrnu spoluprácu a pripomienkovalo návrhy legislatívnych opatrení. Spolupracovalo so Slovenskou komisiou pre UNESCO návrhmi programov tejto inštitúcie a účasťou na jeho aktivitách. Úspešnú spoluprácu pri zabezpečovaní programov a informácií o slovenskej literatúre vyvíjalo najmä so slovenskými inštitútmi v zahraničí (Praha, Berlín, Rím, Paríž, Moskva, Budapešť).

1.12. Štipendium na podporu rozvoja slovenského románu

V roku 2009 Literárne informačné centrum udelilo štipendium na podporu rozvoja slovenského románu jednej žiadateľke: Márii Bátorovej na román Stred, na rozdiel od predchádzajúcich rokov, ked' výška poskytnutej dotácie na román bola omnoho vyššia (roku

2008 získali podporu traja tvorcovia: Veronika Šikulová, Anton Baláž a Marián Grupač). Mnohé z podporených projektov sa realizovali a znamenali pozitívny prínos do rozvoja slovenskej literatúry. Preto LIC chce aj v budúcnosti prostredníctvom štipendií motivovať významných súčasných spisovateľov k tvorbe širšie koncipovaných prozaických celkov vyžadujúcich si dlhodobejšie tvorivé sústredenie.

2/ Propagácia a šírenie slovenskej literatúry v zahraničí

2.1. Medzinárodné knižné veľtrhy 2009

V roku 2009 sa LIC formou celoštátneho stánku zúčastnilo na týchto medzinárodných knižných veľtrhoch:

1. MKV Lipsko, 12. – 15. marca 2009
2. MKV Paríž – Salon du livre , 13. – 18. marca 2009
3. MKV Detské knihy Bologna, 20. – 22. apríla 2009
4. MKV Svět knihy Praha, 14. – 17. mája 2009
5. MKV Solún 28. – 31. mája 2009
6. MKV Frankfurt n. Mohanom, 14. – 18. októbra 2009
7. Medzinárodná výstava kníh Karlsruher Bücherschau v Karlsruhe, 11. novembra – 6. decembra 2009
8. Medzinárodný knižný veľtrh Bibliotéka Bratislava, 5. – 8. novembra 2009

Medzinárodný knižný veľtrh Leipzig Buchmesse v Lipsku

Na knižnom veľtrhu v Lipsku sa stretlo vyše 2000 vystavovateľov z 38 krajín. Počas štyroch dní ho navštíivilo o 14% viac návštevníkov než v predchádzajúcom roku. Lipský veľtrh sa zameriava najmä na autora a čitateľa. Veľtrh každoročne sprevádza literárny festival *Leipzig liest* (Lipsko číta) zameraný na kultúrne akcie, prezentácie a čitateľské maratóny, ktoré sa konajú nielen na veľtrhu, ale i po celom meste. Veľtrh je výborne pokrytý médiami a dostáva sa mu všemožnej podpory ako prvej kultúrnej akcii roka.

V kolektívnom stánku slovenských vydavateľov, výhodne umiestnenom v susedstve českého, poľského, srbského, slovinského, bulharského a maďarského stánku predstavilo LIC knižnú produkciu približne 20 slovenských vydavateľstiev (250 vystavených titulov slovenskej prózy, poézie, literatúry faktu, slovníkov, turistických sprievodcov, obrazových publikácií a detskej literatúry). Zvýšený záujem bol najmä o slovníky a dejiny Slovenska, detské knihy, časopisy Slniečko, Slovak Literary Review/Revue der slowakischen Literatur a Knižná revue. Hostom Lipského knižného veľtrhu bola slovenská autorka **Irena Brežná**, ktorá vystupovala na veľtrhu aj mimo spolu päť ráz. Zo svojej tvorby čítala a diskutovala na fóre *Leipzig liest*, vo *Westphalsches Haus* v Lipsku, v rámci fóra *Kleine Sprachen – grosse Literaturen* a vystúpila i v centre Lipska, v *Haus des Buches*. Jej prezentácie pokračovali v Slovenskom inštitúte v Berlíne. Ďalšia slovenská autorka **Uršuľa Kovalyková** čítala na spoločnom česko-slovenskom večere v reštaurácii *U Fleku* v centre Lipska z knihy *Žena zo sekáča* spolu s českým autorom Milošom Urbanom. Večer moderoval prekladateľ **Mirko Kraetsch**.

Čítanie bolo veľmi úspešné a je záujem zopakovať podobnú akciu aj v roku 2010. O spoločné čítanie viacerých slovanských autorov v rámci lipského veľtrhu v roku 2010 prejavili záujem aj predstaviteľia srbského ministerstva kultúry, menovite Mladen Vesovič. Viacero vystúpení ako host svojho nemeckého vydavateľa absolvoval počas lipského veľtrhu úspešný autor **Michal Hvorecký**, ktorý sa v nemeckom jazykovom priestore pohybuje suverénne a aj vďaka prekladom svojich diel do nemčiny získava čoraz viac čitateľov v zahraničí. O súčasnú situáciu vo vydávaní slovenskej literatúry sa zaujímala aj lužicko-srbská tlač a rozhlasová stanica Deutsche Welle. Slovenský stánok neobišli organizátori na čele s riaditeľom Lipského knižného veľtrhu Oliverom Zillem, ktorý ocenil prítomnosť Slovenska na veľtrhu. Opäť ponúkol možnosť čestného hostovania SR v Lipsku. Potešujúca bola vysoká návštevnosť stánku, nielen odborníkov, ale aj Nemcov zaujímajúcich sa o kultúru a literatúru, ktorí najmä

v minulosti často navštevovali Slovensko a majú k našej krajine vytvorené veľmi pozitívne puto.

Salon du livre Paris

Čestným hostom knižného veľtrhu Salon du Livre de Paris v roku 2009 bolo Mexiko, ktoré pripravilo rad zaujímavých podujatí a sprievodných programov. Literárne informačné centrum prezentovalo slovenských vydavateľov v národnej expozícii v priestoroch výstaviska Porte de Versailles, Pavillon 1, stánok Y 76. Predstavilo sa tu vyše 20 vydavateľstiev s produkciou viac ako 200 knižných titulov. Francúzski vydavatelia, ale aj bežní návštevníci prejavili veľký záujem o slovenské knihy, najmä o učebnice slovenčiny, prekladové slovníky, publikácie o Slovensku alebo jednotlivých mestách či regiónoch. O slovenskú knižnú produkciu sa zaujímal aj veľvyslanec SR vo Francúzsku **Ing. Ján Kuderjavý**, veľvyslanec SR pri UNESCO v Paríži **Igor Grexa**, riaditeľka Slovenského inštitútu v Paríži **Božena Krížiková**, viacerí novinári, pracovníci INALCO, ale aj mnohí pracovníci kultúrnych inštitúcií, ako aj študenti a priaznivci Slovenska a jeho literatúry. Mnohí sa zaujímali najmä o možnosť zakúpiť si slovenské knihy v Paríži, prípadne sa dožadovali možnosti nájsť slovenské knihy v knižnici Slovenského inštitútu v Paríži. Na pôde stánku sa odohrávali každý deň rozhovory a rokovania s vydavateľmi, prekladateľmi, slovakistami najmä o súčasnej literárnej scéne a knižných novinkách. Literárne informačné centrum v spolupráci so Slovenským inštitútom v Paríži, Cité internationale des arts a s Hudobným centrom pripravilo pri tejto príležitosti literárne soirée – prezentáciu piatich slovenských poetiek – venované 10. výročiu úmrtia poetky Lýdie Vádkerti-Gavorníkovej. Tento literárno-hudobný večer otvorila riaditeľka SI v Paríži Božena Krížiková. Okrem poézie Lýdie Vádkerti-Gavorníkovej zazneli vo francúzskom preklade básne **Dany Podrackej, Mily Haugovej, Eleny Hidvéghyovej-Yung a Márie Ferenčuhovej**. Hudobný sprievod zabezpečil Peter Zagar. Predstavenie sa konalo 13. marca v Cité internationale des arts. Podujatie navštívilo takmer 150 divákov a malo veľký úspech. Ďalšou sprievodnou akciou bola prezentácia výtvarnej publikácie **Igor Minárik**, ktorá sa realizovala 14. marca na pôde slovenského stánku. S návštevníkmi debatoval a knihy podpisoval profesor filozofie a autor knihy **Etienne Cornevin**. Riaditeľka slovenského inštitútu v Paríži prejavila záujem o podobné podujatie aj pri príležitosti knižného veľtrhu v Paríži 2010. Záujem francúzskej odbornej aj širšej verejnosti o slovenskú literatúru je tým cennejší, že je všeobecne známe, aké ľahké je presadiť sa vo francúzskom kultúrnom prostredí. Celkovo hodnotíme našu účasť na veľtrhu ako mimoriadne úspešnú.

Medzinárodný knižný veľtrh Bologna

Literárne informačné centrum pripravilo v roku 2009 národnú expozíciu slovenských vydavateľstiev aj na 46. ročníku medzinárodného veľtrhu kníh pre deti a mládež v Bologni, na ktorom bola čestným hostom Kórea. V slovenskom stánku s rozlohou 32 m² bolo vystavených vyše 200 titulov z produkcie 26 slovenských vydavateľstiev. Účasť na tohtoročnom veľtrhu bola zároveň prípravou na čestné hostovanie Slovenska v roku 2010, preto LIC osloivilo tím mladých slovenských výtvarníkov, aby pripravili nové architektonické riešenie slovenského stánku. Veľtrh tradične sprevádzalo množstvo sprievodných akcií, prezentácií a stretnutí so spisovateľmi a ilustrátormi. V rámci veľtrhu sa organizovalo udeľovanie cien Bologna Ragazzi Award a Bologna New Media Prize. Stánok SR ako miesto na rokovania a stretnutia s partnermi využili mnohí zástupcovia slovenských vydavateľstiev a tlačiarí, prichádzali aj reprezentanti zahraničných vydavateľstiev a organizácií, ilustrátori a slovenskí krajania žijúci v Taliansku. Na veľtrhu bol za MK SR prítomný kvôli účasti na rokovaniach o realizácii čestného hostovania Slovenska na MKV v Bologni v roku 2010 generálny riaditeľ Sekcie umenia MK SR **Peter Kováč** sprevádzaný pracovníčkami MK SR **Ľubicou Ďurišinovou a Sylviou Ďurčányovou**, Bibianu, Medzinárodný dom umenia pre deti a mládeže reprezentovali riaditeľ **Peter Tvrdoň**, generálna komisárka BIB **Zuzana Jarošová** a kurátorka hlavnej expozície čestného hostovania v roku 2010 **Barbara Brathová**.

Literárne informačné centrum pripravilo sprievodné akcie, na ktorých vystúpili poprední slovenskí autori a ilustrátori. Dňa 23. marca sa predstavila autorka **Jana Bodnárová** na pôde Univerzity vo Forli. V utorok 24. marca sa konala tlačová konferencia s predstaviteľmi

talianских médií a následne koktail v národnom stánku so zástupcami vydavateľskej verejnosti v súvislosti s avizovaním čestného hostovania Slovenska v roku 2010. Tlačová konferencia, na ktorej vystúpili popri veľvyslancovi SR v Ríme, riaditeľovi SU MK SR a riaditeľovi LIC aj talianski odborníci Livio Sossi a Grazia Gotti, mala pozitívny ohlas u talianskych novinárov, čo sa prejavilo i v medializácii slovenského čestného hostovania v domácich médiách. Ďalšie podujatia sa konali v známej Sala Borsa, kde vystúpil **Luboslav Paľo** spolu s tvorcom kirigami **Karolom Krčmárom**, d'alej na bolonskej železničnej stanici, kde vystúpili pred detským publikom autorka Jana Bodnárová a Karol Krčmár. Pred týmto podujatím slovenská delegácia položila kyticu kvetov k pamätníku obetiam teroristického výbuchu na bolonskej železničnej stanici v roku 1980. Vo štvrtok 26. marca sa konali v galérii Mambo dva workshopy určené dospelým aj detským záujemcom, na ktorých vystúpili slovenskí ilustrátori **Luboslav Paľo** a **Daniela Olejníková**. Po skončení veľtrhu zástupcovia LIC odovzdali časť kníh z národného stánku, ako aj kolekciu kníh určenú na výstavu detských kníh v Bari, zastupiteľskému úradu SR v Ríme. Celkovo možno našu účasť na bolonskom veľtrhu hodnotiť ako veľmi úspešnú, realizovali sa aj mnohé rokovania v súvislosti s možnými vydaniami pôvodnej slovenskej literatúry v zahraničí. Stánok navštívil aj veľvyslanec Slovenskej republiky v Ríme **Stanislav Vallo**. Chceme vyvinúť maximálne úsilie pri príprave našej účasti ako čestného hosta tohto veľtrhu v roku 2010.

Londýnsky knižný veľtrh – London Book Fair

Londýnsky medzinárodný knižný veľtrh je jedným z najvýznamnejších a najnavštevovanejších kontraktačných knižných veľtrhov prevažne anglofónneho sveta a je určený predovšetkým pre profesionálnych návštevníkov. Na 39. ročník pripravili anglickí usporiadatelia pavilón s názvom MARKET FOCUS, kde sa predstavila knižná kultúra Indie. V slovenskom národnom stánku s rozlohou 21 m², o ktorý sme sa v tomto roku delili s tlačiarňami Neografia a. s., bolo vystavených vyše 150 titulov z produkcie 22 slovenských vydavateľstiev. V stánku sa uskutočnili rokovania pracovníkov LIC so zástupcami London Book Fair o možnostiach účasti v budúcom roku, ako aj so zástupcami českej spoločnosti Svět knihy. Stánok navštívil aj kultúrny atašé slovenskej ambasády v Londýne pán **Vojtko**, ktorý navrhol v budúnosti zintenzívniť spoluprácu slovenského zastupiteľského úradu v Londýne pri príprave sprievodných autorských podujatí a prezentácií počas konania veľtrhu aj mimo neho. V areáli výstaviska sa uskutočnili stretnutia pracovníkov LIC s reprezentantmi ostatných medzinárodných knižných veľtrhov a taktiež so zástupcami tlače. Na záver veľtrhu sa vystavené knihy odovzdali knižnici Slovenského veľvyslanectva v Londýne. Počas veľtrhu sa konalo aj pravidelné stretnutie partnerských organizácií patriacich do siete LAF, na ktorom sa stretli zástupcovia literárnych centier z Walesu, Rumunska, Lotyšska, Litvy, Fínska, Katalánska, Slovenska, Čiech, Islandu, Portugalska a Maďarska. Prizvané boli aj redaktorky vydavateľstva **Dalkey Archive Press** z Illinois, USA, ktoré pracujú na príprave antológie *Best European Fiction of 2010*, v ktorej je zastúpené aj Slovensko úryvkom z románu Petra Krištúfka Šepkár. V stánku sa konalo aj stretnutie s **Tonym Wardom** z vydavateľstva Arc Publications a dohodli sa podrobnosti vydania antológie 6 slovenských básnikov v ich vydavateľstve. Kniha by mala vyšla v jeseni 2009 v náklade 500 výtlačkov. V roku 2010 LIC a Arc Publications v spolupráci s LAF a slovenským veľvyslanectvom v Londýne pripravia prezentácie publikácie vo Veľkej Británii. Stánok navštívil aj britský vydavateľ trilógie Petra Pišťanka **prof. Donald Rayfield** z vydavateľstva Garnet Press. Vydavateľstvo Garnet Press prejavilo vážny záujem vydať antológia slovenskej poézie pre študentov slavistiky vo Veľkej Británii a USA, ktorá by zahŕňala poéziu od štúrovcov po súčasnosť v slovenskom origináli s doslovným prekladom. Vyšli už podobné antológie ruskej a českej poézie a stretli sa s veľkým úspechom medzi študentmi. Vydavateľ však na realizáciu tohto projektu potrebuje spolufinancovanie aj zo slovenskej strany. Slovenský stánok navštívil aj vydavateľ **Anand Bushnan** z Indie, ktorý vydal už tri slovenské tituly pre deti, a požiadal o zaslanie ďalších kníh pani Yadav Sharde, prekladateľke zo slovenčiny. Stánok navštívili aj viacerí autori ponúkajúci zahraničné práva svojich kníh, vydavatelia či záujemcovia o slovenskú kultúru. Všetky propagačné materiály – časopis *Slovak Literary Review/Revue der slowakischen Literatur*, katalóg vydavateľov a ostatné – sa rozdali záujemcom o spoluprácu.

Svět knihy Praha 2009

Pätnasty ročník Medzinárodného knižného veľtrhu Svět knihy 2009 sa konal v Průmyslovom paláci na Výstavisku v Holešoviciach. Hlavné témy veľtrhu boli Európa v literatúre – literatúra v Európe, Fantázia a kreativita, Literatúra a vzdelávanie. V reprezentačnom slovenskom národnom stánku s rozlohou 72 m² bolo vystavených vyše 500 titulov z produkcie 38 slovenských vydavateľstiev. Stánok s prehľadnou, otvorenou plochou ako miesto na rokovania a stretnutia s partnermi využili zástupcovia mnohých vydavateľstiev a tlačiarí, editori, literárni agenti a prekladatelia, ako aj reprezentanti zahraničných vydavateľstiev a organizácií a slovenskí krajania žijúci v Prahe. V stánku sa zároveň uskutočnili rokovania so zástupcami partnerskej organizácie LAF, knižného veľtrhu Svět knihy, stánok navštívila aj pracovníčka Slovenského inštitútu v Prahe p. Hohošová. Aj tohto roku LIC pripravilo viaceré sprievodné akcie. 15. mája sa v slovenskom stánku uskutočnila prezentácia antológie zahraničných a exilových slovenských básnikov, ktorá vyšla pod názvom **Medzi dvoma domovmi**. LIC ju zorganizovalo spolu so Slovenským literárny klubom v ČR. 16. mája sa v sále *Rosteme s knihou* konalo sprievodné podujatie s názvom *Pohľad späť*. Alexander Halvoník za účasti autorov tu predstavil knihu **Dušana Šimka Gubbio – kniha udavačov** (2009) a dva romány v českom preklade: *Esterházyho lokaj* (Prostor 2009) a *Maratón Juana Zabaly* (Volvox Globator 2008) a **Pavla Rankova Stalo sa prvého septembra (alebo inokedy)**. **Dušan Šimko, Marius Kopcsay a Daniela Kapitáňová** sa zúčastnili na autogramiádach a čítaniach pripravených ich českými vydavateľmi. Na záver veľtrhu LIC odovzdalo časť knižnej produkcie knižnici Slovenského inštitútu v Prahe. Účasť na tomto veľtrhu hodnotíme ako veľmi úspešnú. Záujem českých vydavateľov o preklad slovenských autorov každoročne vzrástá, takisto je záujem o čítanie a prezentácie slovenských autorov. Tento veľtrh má nezastupiteľné miesto pri udržiavaní kontinuity kultúrnej spolupráce s našimi západnými susedmi.

Medzinárodný knižný veľtrh v Solúne 2009

Na medzinárodnom knižnom veľtrhu v Thessalonikách (Solún) bolo už šiesty raz zastúpené aj Slovensko. V stánku s rozlohou 9 m², ktorý zadarmo poskytli usporiadatelia, LIC predstavilo zaujímavé tituly propagujúce súčasnú slovenskú knižnú produkciu. Záujem verejnosti bol najmä o publikácie o krajinе, ale aj o divadlo, súčasnú drámu, výtvarné umenie a súčasnú literatúru. Čestným hostom veľtrhu bolo Nemecko, ktoré pripravilo množstvo sprievodných podujatí. LIC v spolupráci s Literature Across Frontiers pripravilo prezentáciu slovenského autora **Gustáva Murína** na podujatiach v čase konania veľtrhu. Vystúpil na diskusnom fóre spolu s gréckym spisovateľom **Chrisom Chrissopoulosom** a s lotyšskou autorkou **Norou Itsenou** na tému *Pád železnej opony 1989* a na druhej prezentácii čítal zo svojej tvorby v literárnom klube Entefktirio v Thessalonikách. Následne sa predstavil čítaním zo svojich diel v Aténach (čítal ukážky z poviedky *Horúčka*, v ktorej sa kombinuje príbeh s vedeckými gfaktami, a pred aj po čítaní bolo premietané video s hudbou Ľuba Beláka *Hudba génov*), a na autorskom festivale *Dasein*, na ktorom sa zúčastnili aj autori z Lotyšska, Nórska a Grécka. Podujatia aj stánok v Solúne navštívil honorárny konzul SR v Thessalonikách **Konstantin Mavridis**, prekladateľ českej a slovenskej poézie **Karel Čížek**, ktorý informoval o biblioľiskom vydaní prekladu niekoľkých básní Jána Zambora a v súčasnosti pracuje na preklade básní Milana Rúfusa a Miroslava Válka a ďalší významní hostia. Uskutočnili sa tu aj rokovania s **Alexandrou Buchler** z LAF, s **Janisom Ogom** z Lotyšska, s **Ayser Ali** z tureckej agentúry Kalem o ďalších spoločných projektoch. Knihy po skončení výstavy putovali do knižnice Veľvyslanectva SR v Aténach. Záujem o slovenské knihy a literatúru zo strany prekladateľov, odborníkov aj laickej verejnosti dokazuje, že prítomnosť Slovenska na MKV v Solúne je dôležitou súčasťou propagácie našej literatúry v juhoeurópskom priestore, kde nám usporiadatelia aj na rok 2010 ponúkajú bezplatnú výstavnú plochu a stánok, a je tu veľký záujem nielen o knihy, ale aj o prítomnosť a autorské prezentácie našich autorov.

Medzinárodný knižný veľtrh vo Frankfurte nad Mohanom 2009

61. medzinárodný knižný veľtrh vo Frankfurte nad Mohanom v SRN v tomto roku predstavil ako čestného hosta Čínu, ktorú reprezentovali spisovatelia, umelci a množstvo knižnej produkcie. Národná expozícia Slovenskej republiky, ktorú pripravovalo LIC, bola na prízemí haly 5 stánok C 940. V stánku s príťažlivým dizajnom sa na rozlohe 60 m² predstavilo 40 slovenských vydavateľských subjektov s produkciou vyše 500 knižných titulov. Dominovala tu produkcia reprezentačných kníh viacerých vydavateľstiev, ako aj tituly Literárneho informačného centra a knihy slovenských autorov vydané v zahraničí s podporou SLOLIA. Ďalšie panely v stánku prezentovali pôvodnú slovenskú beletristickú tvorbu, knihy pre deti, odbornú a umeleckú literatúru, teatrológické tituly, učebnice, slovníky a encyklopédickú literatúru, preklady, hobby knižky, vlastivedných sprievodcov a mapové publikácie, vystavená bola aj kolekcia úspešných kníh slovenských autoriek a autorov odporúčaných na preklad. Vydavatelia stánok používali ako svoju základňu a miesto na stretnutia a rokovania so zahraničnými partnermi, už tradične napríklad najmä pracovníci vydavateľstva Matys, Albert Marenčin – Vydavateľstvo PT, Príroda, SPN – Mladé letá, Seneca, Regent, Tatran a ďalší. Spomedzi návštěvníkov stánku treba spomenúť majiteľov či riaditeľov zahraničných vydavateľstiev a ďalších profesionálov v oblasti knižnej kultúry a vydavateľského života. Exponátu navštívil aj honorárny konzul SR vo Frankfurte nad Mohanom **Imrich Donáth**, riaditeľ pobočky slovenského veľvyslanca a vyslanec SR v Bonne **Dušan Matulay**, pracovník európskej komisie **Vladimír Šucha**, zástupcovia vydavateľov a kníhkupcov Európskeho združenia vydavateľov a kníhkupcov, ako aj zástupcovia ďalších národných združení. Zo strany LIC sa tu uskutočnili viaceré rokovania riaditeľa LIC Alexandra Halvoníka, zastupujúcej vedúcej ORP Daniely Humajovej, Miroslavy Bilačičovej a Iny Martinovej so zahraničnými partnermi a so zástupcami manažmentu jednotlivých veľtrhov o našej prezentácii v budúcom roku a možnostiach vydania diel slovenských autorov v zahraničí. Na pôde stánku v piatok 16. októbra pripravilo LIC prezentáciu autora a podpisovanie knihy *Stalo sa prvého septembra (alebo inokedy)* autora Pavla Rankova – víťaza ceny *The European Union Prize for Literature 2009* nominovaného za Slovensko. Osobitne sa konala prezentácia tejto ceny v stánku Európskej únie. LIC v spolupráci s Pobočkou Slovenského veľvyslanectva v Bonne a Slovenskou katolíckou misiou pripravili 17. októbra v centre mesta Frankfurt literárno-hudobné pásmo o **Pavlovi Straussovi** v nemčine, ktoré za mimoriadneho záujmu obecenstva uvádzala **prof. Mária Bátorová**. Celkovo možno našu účasť hodnotiť veľmi úspešne. Boli rozpracované mnohé projekty, ktorých realizácia sa očakáva v blízkej budúcnosti. O stánku a priebežnom kvalitnom informačno-technickom servise sa vyjadrovali veľmi pochvalne nielen slovenskí vydavatelia, ale aj zahraniční hostia. V budúcom roku chceme zachovať výhodnú pozíciu stánku v centre haly 5 v blízkosti stánkov krajín strednej Európy.

Medzinárodná výstava kníh Karlsruher Bücherschau v Karlsruhe

LIC ako organizátor národných expozícií Slovenskej republiky zabezpečilo v roku 2009 prehliadku kníh slovenských vydavateľov v Karlsruhe, kde bolo Slovensko čestným hostom (minulý rok to bolo Írsko, v roku 2010 bude nasledovať Taliansko). Knihy do Karlsruhe si nemeckí partneri previezli po skončení MKV 2009 vo Frankfurte nad Mohanom priamo do Karlsruhe. Po inštalácii expozície sa konala tlačová konferencia o pripravovaných podujatiach aj o vystavovaných tituloch, kde úvodné informácie poskytol prítomný Johannes Scherer zo zväzu vydavateľov a kníhkupcov. Na oficiálном otvorení sa zúčastnili viacerí zástupcovia nemeckého zväzu vydavateľov a kníhkupcov, krajinskej vlády, honorárneho konzulátu v Stuttgartre (**Christoph Goeser**, honorárny konzul, **Elena Hesse**, pracovníčka konzulátu), za slovenskú stranu riaditeľ Slovenského inštitútu v Berlíne **Martin Sarvaš**, riaditeľ LIC Alexander Halvoník a Daniela Humajová. V otvorennej debaté na večernom fóre 11. 11. vystúpil aj riaditeľ SI v Berlíne Martin Sarvaš, ktorý priblížil prítomným asi 300 divákom v sále situáciu v slovenskej kultúre a literatúre a s prehľadom odpovedal na otázky týkajúce sa konkrétnych diel a autorov. Výstava v Karlsruhe predstavila slovenské vydavateľstvá, ponúkla knižné novinky a bohatý knižný program pre deti. Záujem o knižné tituly zo Slovenska bol obrovský. Fotografie **Vlada Baču** v Buchcafé, kde sa konali prezentácie

autorov, dopĺňali predstavu najmä o slovenskej krajine a jej krásach. Na večerných autorských čítaniach v rámci výstavy vystúpili **Irena Brežná** (18. 11.), **Pavol Rankov** (22. 11.), **Michal Hvorecký** (24. 11.) a **Ivan Štrpka** (25.11.). Večer 27. 11. patril poézii **Ľubomíra Oláha**. Počas svojho programu 22. 11. Pavol Rankov prečítao ukážky zo svojho románu *Stalo sa prvého septembra (alebo inokedy)* v slovenčine a herec Michael Stülpnagel predniesol ukážky z tohto románu v nemeckom preklade Simona Grubera. Ukážky z tvorby nositeľa Ceny Európskej komisie za literatúru 2009 publikum zaujali a rozprúdila sa živá diskusia. V utorok sa Michal Hvorecký, ktorému už v Nemecku vyšli dva romány v preklade Mirka Kraetscha, prezentoval čítaním z románu *Eskorta*. V slovenčine aj v nemčine ponúkol prítomným divákom prierez knihou a vysoko profesionálne debatoval v slovenčine aj v nemčine s publikom. V stredu 23. 11. ponúkol na večernej čítáčke Ivan Štrpka výber zo svojej originálnej poézie. V slovenčine predniesol jednu z elégií a montáž z cyklu *Medzihry. Bábky kratšie o hlavu*. V nemčine predniesol výber z jeho tvorby opäť **Michael Stülpnagel**. Diváci na každom z podujatí ocenili aj časopisy vydávané v LIC, kvalitné brožúrky z edície DÚHA o autoroch a pochvalne sa vyjadrovali nielen o čítáčkách, ale aj o celej slovenskej expozícii. Čestné hostovanie Slovenska v Karlsruhe bolo veľkým prínosom k úspešnej propagácii slovenskej literatúry v zahraničí. Knihy si po skončení výstavy prevzala Mestská knižnica v Karlsruhe, kde sú k dispozícii čitateľom knižnice.

Realizácia národných expozícií na medzinárodných knižných veľtrhoch má nezastupiteľnú funkciu pri propagovaní Slovenska ako krajiny i jeho kultúry a literatúry vo svete. Z roka na rok zaznamenávame zvyšujúci sa záujem o našu kultúru a špeciálne o literatúru, a to nielen o detské knihy alebo o turistických sprievodcov, či tradične dobré knihy o umení a fotografické publikácie, ale aj o ostatnú slovenskú pôvodnú tvorbu. Keďže organizátori veľtrhov každý rok zvyšujú poplatky za výstavnú plochu, vybavenie stánku aj ďalšie poplatky (voda, elektrina, poplatok za prezentačné fóra), je potrebné udržať rozpočtovú úroveň tak, aby sa neobmedzil ani rozsah, ani obsah účasti Slovenska na medzinárodných veľtrhoch. Slovensko by malo mať aspoň na najdôležitejších prezentačných knižných veľtrhoch aj v roku 2010 zastúpenú svoju pôvodnú literatúru. Treba uvažovať aj o účasti na veľtrhu v Belehrade a v Moskve, kde Slovensko z finančných dôvodov dosiaľ absentuje.

Slovenská účasť na MKV v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi:

MKV		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Londýn	počet vyd.	37	41	31	38	26	26	21	19	20	20	23		22
	počet titulov	400	769	400	380	300	200	150	150	160	160	220		150
	plocha v m ²	20	20	20	20	20	8	8	6	5	4	8		21
Bologna	počet vyd.	23	21	12	16	15	17	18	18	25	26	16	18	23
	počet titulov	227	254	200	200	220	200	200	220	250	260	190	220	250
	plocha v m ²	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32
Budapešť	počet vyd.	40							21	30	27			
	počet titulov	364							250	300	300			
	plocha v m ²	18							12	32	20			
Ženeva	počet vyd.	27		20	20	16	16	16						
	počet titulov	248		200	230	300	200	220						
	plocha v m ²	18		18	18	18	12	12						
Praha	počet vyd.	48	36	35	35	38	40	42	40	42	45	30	30	38
	počet titulov	508	623	500	400	500	500	550	560	550	570	400	450	500
	plocha v m ²	60	60	60	60	72	72	72	72	72	72	72	72	72
Varšava	počet vyd.	41	36	30	30	30	25	26	25	27	32			
	počet titulov	420	550	350	300	350	300	350	370	350	380			
	plocha v m ²	40	40	40	40	40	40	40	40	40	36			
Moskva	počet vyd.													
	počet titulov													
	plocha v m ²													
Madrid	počet vyd.							20						
	počet titulov							300						
	plocha v m ²							16						
Frankfurt	počet vyd.	64	55	45	38	51	48	50	52	53	56	37	40	40
	počet titulov	612	705	600	450	520	560	600	520	500	550	500	500	500
	plocha v m ²	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
Belehrad	počet vyd.	30												
	počet titulov	260												
	plocha v m ²	40												
Záhreb	počet vyd.	34												
	počet titulov	260												
	plocha v m ²	15												
Paríž	počet vyd.							20	20	22	18	20	20	
	počet titulov							250	260	270	230	250	200	
	plocha v m ²							16	12	12	12	16	16	
Solún	počet vyd.									22	23	18	20	20
	počet titulov									50	100	80	80	80
	plocha v m ²									9	9	9	9	9

2. 2. Propagácia a prezentácia slovenskej literatúry v zahraničí Podujatia v zahraničí

2.2.1. LIC v spolupráci s LAF a s prispením grantu EU Culture 2007 – 2013 zabezpečilo a zorganizovalo **Dielňu prekladu poézie** (16. – 23. 8. 2009) v Banskej Štiavnici, na ktorej sa zúčastnilo šesť básnikov/prekladateľov: Samira Negrouche (Alžírsko), Nune Abrahamyan (Arménsko), Ibrahim Spahić (Bosna), Marcell Szabó (Maďarsko), Daniel Jonas (Portugalsko) a Mária Ferenčuhová (Slovensko).

2.2.2. LIC zabezpečilo preklad, redakciu a vydanie románu V. Tasiča: Dar na rozlúčku v rámci projektu **100 slovanských románov**.

2.2.3. LIC dohodlo a zabezpečilo vydanie **Antológie slovenskej prózy v anglickom preklade** vo vydavateľstve Dalkey Archive Press, USA, na rok 2010. Výberom autorov je poverená slovakistka dr. Clarice Cloutier z Newyorskej univerzity.

2.2.4. LIC dohodlo a zabezpečilo vydanie antológie slovenskej poézie **6 Slovak Poets** v roku 2009 v anglickom vydavateľstve Arc Publication. Výber básnikov pripravil doc. Igor Hochel (Ján Buzássy, Mila Haugová, Peter Repka, Ivan Štrpka, Kamil Peteraj, Daniel Hevier).

2.2.5. LIC rokovalo o vydaní **antológie slovenskej poézie** (od romantizmu po súčasnosť) s doslovným prekladom do angličtiny s prof. Donaldom Rayfieldom z Londýnskej univerzity. Kniha s podporou LIC môže vyjsť vo vydavateľstve Garnet Press.

2.2.6. LIC rokovalo o zabezpečení vydania **antológie slovenskej prózy s Lotyšským literárny centrom**. Texty 10 autorov vybral literárny kritik Alexander Halvoník a boli odosланé na preklad do Lotyšska.

2.2.7. LIC v spolupráci s prekladateľom dr. Khalidom Biltagim zabezpečuje vydanie **antológie prózy slovenských autoriek v Libanone**. Výber urobila doc. Etela Farkašová, výber bol zaslaný prekladateľovi.

2.2.8. LIC zabezpečuje po dohode s prekladateľom dr. Unatinským preklad a vydanie **antológie slovenskej eseje** vo vydavateľstve Humanitas v Bukurešti. Zostavením antológie je poverený doc. Peter Valček.

2.2.9. LIC zabezpečuje po dohode s Kubánskym veľvyslanectvom v SR vydanie **antológie slovenskej prózy a poézie na Kube**. Výberom boli poverení prof. Marta Součková a Jaroslav Šrank.

2.2.10. LIC zabezpečilo slovenskú autorskú účasť v **zborníku poviedok Stredoeurópskej kultúrnej platformy**, zastrešenej českým ministerstvom zahraničných vecí. Prispeli sme poviedkou Jany Juráňovej Zmena adresy (Address Change) v anglickom preklade Viridiany Carleo.

2.2.11. LIC zabezpečilo v roku 2009 medzinárodnú **výmenu autorov na tvorivých pobytach**: Nóra Ružičková sa zúčastnila v auguste na tvorivom pobete v trvaní 1 mesiac v Kremsi – Rakúsko. V októbri sa zúčastnil na tvorivom pobete v Budmericiach za rakúsku stranu Constantin Gottfert.

2.2.12. LIC zorganizovalo seminár pod názvom **Literárne procesy dneška: Slovensko – Arménsko**, ktorý sa konal 29. 9. 2009 v Budmericiach. Na realizáciu tohto okrúhleho stola na tému súčasných vývojových tendencií na Slovensku a v Arménsku zabezpečilo v dňoch 29. 9. – 1. 10. 2009 pobyt arménskej kultúrnej delegácie, ktorú tvorili spisovateľ, scenárista, dramaturg a štátny tajomník MK Arménska David Muradjan, spisovateľka a prekladateľka Diana Hambardzumyan a básnik a žurnalist Levon Ananjan. Seminár sa konal za účasti slovenských spisovateľov, prekladateľov a širšej odbornej verejnosti. Bol to prvý krok k nadviazaniu kultúrnych stykov prerušených po roku 1989.

2.2.13. Dňa 5. 11. 2009 sa v rámci knižného veľtrhu Bibliotéka v Bratislave uskutočnila prezentácia arabsko-anglickej mutácia Antológie V4, ktorá vyšla pod názvom **Stories from the Heart of Europe** (Káhira, Sphinx Books 2009) a ďalších titulov slovenských autorov v arabskom preklade, ako aj prekladov podporených SLOLIA. Akcia sa konala za účasti veľvyslanca Egyptskej arabskej republiky na Slovensku j.e. El-Laithyho a arabistu a prekladateľa Marka Briešku.

2.2.14. Občianske združenie **Donumenta** so sídlom v Regensburgu, ktoré poriada každý rok festival venovaný kultúre a histórii jednej z podunajských krajín, v roku 2009 dalo priestor ako čestnému hostovi festivalu Slovensku. Pre zborník festivalu Donumenta sme zabezpečili esej o súčasnej slovenskej literatúre a ukážky z diel Pavla Rankova, Jany Juráňovej a Jany Beňovej v kvalitných prekladoch. Autori v rámci festivalu tiež čítali ukážky zo svojej tvorby.

2.2.15. Brožúrky v **edícii Dúha**. Aj v roku 2009 sme pokračovali vo vydávaní úspešnej série propagačných brožúr, predstavujúcich jednotlivých slovenských autorov v cudzích jazykoch. Pestrá kolekcia sa rozrástla o 4 brožúry, ktoré sa úspešne uplatnili pri autorských prezentáciách v zahraničí a na medzinárodných knižných veľtrhoch:

- Uršuľa Kovalyková (nemecky, anglicky)
- Eva Maliti-Fraňová (italsky, anglicky)
- Jana Juráňová (francúzsky, anglicky, nemecky)
- Pavol Rankov (anglicky, nemecky)

Ďalej sme pripravili množstvo **informatívnych a propagačných letákov** v angličtine a v nemčine na vystúpenia autorov na zahraničných podujatiach, napr. materiály: Karol D. Horváth, Uršuľa Kovalyková, Dana Podracká, Mária Ferenčuhová, Elena Hidvéghyová-Yung, Mila Haugová, Pavol Rankov, Dušan Šimko, Marián Hatala, Radoslav Tomáš, Gabriela Futová, informačný leták v angličtine o 10 slovenských autoroch a románoch v anglickom jazyku v rámci projektu 100 slovanských románov a ďalšie.

Vyslania a prijatia spisovateľov a prekladateľov v roku 2009

Najosvedčenejšou a najúčinnejšou formou propagácie slovenskej literatúry v zahraničí je priama prezentácia autoriek a autorov, ich autorské čítania, diskusie na medzinárodných podujatiach, kde predstavujú naživo svoju tvorbu, reprezentujú slovenskú literatúru a kultúru a nadväzujú cenné kontakty. Záujem o účasť našich autoriek a autorov mimoriadne vzrástá, aj vďaka tendencii rozširujúceho sa počtu literárnych festivalov v Európe a ďalších kultúrnych a literárnych podujatí. Zabezpečenie účasti slovenských autoriek a autorov na podujatiach v zahraničí si vyžaduje okrem dôkladných znalostí súčasnej literatúry a diel autoriek a autorov výborné medzinárodné kontakty a komunikáciu so zahraničnými partnermi v cudzích jazykoch, dokonalý prehľad o jednotlivých partnerských inštitúciach, ich zameraní a záujme, všeobecnej kultúrnej klíme v danom zahraničnom regióne a správny výber vysielaných autorov. Mnohé inštitúcie majú podmienku, aby sa autorka/autor prezentovali sami aj v cudzom jazyku, a keďže veľa našich autorov neovláda cudzie jazyky do takej miery, aby predniesli ukážky z vlastných diel v prekladoch do cudzích jazykov, je výber často dosť náročný. K organizácii vyslaní autoriek a autorov patrí výber vhodných textov, ukážok, zabezpečenie kvalitných prekladov do cudzích jazykov, príprava propagačných materiálov, letákov a brožúr, v ktorých predstavujeme vyslaných autorov v jazyku príslušnej krajiny. Príprava a vyhotovenie týchto materiálov je vysoko odborná činnosť, práca s literárnymi textami v cudzích jazykoch je náročná. Zabezpečenie vyslaní je aj logisticky náročná a presná činnosť, ktorá je predpokladom hladkého priebehu zahraničnej cesty autora/autorky.

LIC v roku 2009 pripravilo a zabezpečilo tieto vyslania:

– Uršuľa Kovalyková, Karol D. Horváth, Ina Martinová (27. – 1. 2. 2009) – prezentácia anglicko-arabskej mutácie Literárnej antológie V4 na MKV v Káhire a v Alexandrii. Podujatie zorganizovalo LIC v spoluprácu s LAF (Wales), Sphinx Agency (Egypt), Bibliotheca Alexandrina, Anna Lindh Foundation (Egypt), Veľvyslanectvom SR v Káhire a ministerstvami kultúry krajín V4. Antológia vyšla pod názvom Stories from the Heart of Europe v káhirskom vydavateľstve Sphinx Agency a oficiálne bola prezentovaná na tlačovej besede na Veľvyslanectve SR v Káhire veľvyslancom Petrom Zsoldosom 28. 1. 2009 za prítomnosti zástupcov tlače a významných hostí. Uskutočnilo sa čítanie a beseda v káhirskom kníhkupectve Kotob khan. Nasledovali dve prezentácie na medzinárodnom knižnom veľtrhu v Káhire a prezentácia v Bibliotheca Alexandrina v Alexandrii. Na podujatí sa zúčastnilo

sedem autorov (zo Slovenska Karol D. Horváth a Uršuľa Kovalyka), editori antológie a experti ministerstiev kultúry. Podujatie malo veľký ohlas a Bibliotheca Alexandrina prejavila záujem o pravidelnú prezentáciu autorov zo stredoeurópskeho priestoru. Maďarsko a Poľsko majú v Káhire svoje kultúrne inštitúty, majú optimálnu platformu na prezentovanie svojej kultúry v tomto regióne.

- Daniela Humajová, Ina Martinová (22. – 25. 2. 2009) – konferencia európskych literárnych centier v Edinburgu a spoločné pracovné stretnutia formulovali strategiu podpory a propagácie literatúry jednotlivých krajín na najbližšie obdobie.
- Michal Hvorecký (1. – 4. 3. 2009) – autorské čítanie v literárnom dome Casa delle Letterature v Ríme.
- Uršuľa Kovalyka (12. – 14. 3. 2009) sa predstavila počas MKV Lipsko 13. marca v rámci Česko-slovenského čítania, čítala ukážku zo svojej knihy Žena zo sekáča.
- Jana Bodnárová (22. – 25. 3. 2009), Ľuboslav Paľo, Michal Slobodník, Karol Krčmár (24. – 25. 3. 2009) a Daniela Olejníková vystúpili na sprievodných podujatiach v Bologni. Na sprievodných akciách MKV Bologna 2009 na pôde Univerzity vo Forli a v Sala Borsa sa predstavili autorka Jana Bodnárová, výtvarník Ľuboslav Paľo spolu s populárnym tvorcom kirigami Karolom Krčmárom.
- Mária Ferenčuhová, Mila Haugová, Elena Hidvéghyová-Yung, Dana Podracká (12. – 14. 3. 2009) sa predstavili na autorskom čítaní a literárnom soirée Pocta Lýdii Vadkerti-Gavorníkovej v Paríži. Prezentáciu tvorby slovenských poetiek doplnali hudobné kompozície v podaní klaviristu Petra Zagara.
- P. Choma, D. Veverka (22. – 25. 3. 2009) – pracovné stretnutia s usporiadateľmi veľtrhu v Bologni týkajúce sa stánku SR na rok 2010.
- Ivan Jančák, Matej Kren (6. – 8. 4. 2009) – pracovné stretnutia a rokovanie s predstaviteľmi galérie Mambo o inštalácii výstavy Mateja Krena v Bologni v roku 2010.
- Ina Martinová (28. – 29. 4. 2009) účasť na prezentácii Antológie krajín V4 v Szegede (Maďarsko).
- Alexander Halvoník (4. – 6. 5. 2009) účasť na Výkonnej rade Fóra slovanských kultúr projektu Sto slovanských románov v Skopje, Macedónsko.
- Mária Ferenčuhová, Mila Haugová, Elena Hidvéghyová-Yung, Dana Podracká, Daniela Humajová (6. 5. 2009) – autorské čítanie a Peter Zagar – klavírny sprievod. Podujatie venované 10. výročiu úmrtia Lýdie Vadkerti-Gavorníkovej sa uskutočnilo v Slovenskom inštitúte vo Viedni. Básne do nemčiny preložili Annemarie Bostroem, Anja Utler, Andrea Reynolds a Veronika Széherová. Koncertoval hudobný skladateľ a klavirista Peter Zagar. Za prítomnosti študentov slavistiky a rakúskej verejnosti sa poetky prezentovali výberom zo svojej poézie v slovenčine a nemčine. Básne Lýdie Vadkerti-Gavorníkovej recitovala Martina Wittmann. Prezentácia slovenskej ženskej poézie sa stretla s priaznivým ohlasom a dvojjazyčné porovnávanie slovenských a nemeckých prekladov všetkých poetiek sa stanú studijným materiálom pre lektorát slovenského jazyka a kultúry na viedenskej univerzite.
- Pavol Rankov, Dušan Šimko (15. – 17. 5. 2009) – autorské čítanie na MKV v Prahe. Prítomní diváci vysoko ocenili úroveň tohto zaujímavého podujatia, ktoré ukázalo, že minulosť je stále v centre záujmu viacerých spisovateľov a je potešiteľné, že ju vedia spracovať a podať neopakovateľným spôsobom.

- Gustáv Murín (27. – 30. 5. 2009) – autorské čítanie na MKV Solún. Zaujímavosťou tohto vystúpenia a následnej debaty bolo, že G. Murín čítal ukážky z poviedky Horúčka, kde sa kombinuje príbeh s vedeckými faktami, a pred aj po čítaní sa premietalo video s hudbou Ľuba Beláka Hudba génov.
- Pavol Hammel (10. 6. 2009) – hudobný sprievod na prezentácii knihy Jozefa Leikerta Taký bol Ladislav Mňačko v Památníku národného písemníctví v Prahe. LIC zastupovala Dana Podracká. K podujatiu herecky prispeli moderátori Lenka Hrušková, Ján Greško a Marko Igonda. Literárnovedené zhodnotenie Leikertovej knihy zhodnotila analýza Bohuša Bodacza, ktorú prednesla Viera Kučerová. Autor diela Jozef Leikert osobným vstupom prezentoval svoje spomienky na stretnutia s Ladislavom Mňačkom, ktorých veľká časť je v diele uverejnená. Podujatie po hudobnej stránke obohatili piesne Pavla Hammela.
- Igor Otčenáš (11. – 14. 6. 2009) – prezentácia antológie Slovenská literatúra 20. storočia v Moskve.
- Mila Haugová, Marián Hatala, Radoslav Tomáš, Daniela Humajová (15. – 18. 6. 2009) – autorské vystúpenia v Nemecku (Freiburg, Mníchov). Mottom autorských čítaní bola Mehrstimmigkeit, teda Viachlasnosť, čo sa na podujatiach aj viacerom realizovalo. Organizátori sa vyjadrili, že také kvalitné podujatie dávno nemali, ocenili aj množstvo propagačných materiálov, časopisy Slovak Literary Review a vytlačené texty básní, ktoré boli k dispozícii publiku. Na podujatí sa zúčastnil aj generálny konzul SR v Mníchove p. Štefan Zemanovič, pracovníčka konzulátu p. Šalgovic, zástupcovia médií, správy o podujatí vyšli v Süddeutsche Zeitung, v LiteraturSeiten München a usporiadatelia vydali viacero propagačných materiálov s informáciami o autoroch a podujatí.
- Martin Solotruk (13. – 18. 6. 2009) – Janov, Florencia – účasť na festivale poézie.
- Ina Martinová (18. – 21. 6. 2009) – účasť na medzinárodnom stretnutí literárnych centier v Bukurešti.
- Karol D. Horváth, Nóra Ružičková, Daniela Humajová (21. – 22. 9. 2009) – v Mestskej knižnici v Stuttgarte sa predstavili 21. septembra 2009 na literárnom večeri Bizarné pohľady. Podujatie pripravilo LIC v spolupráci s Honorárnym konzulátom SR v Stuttgarte a s tamojšou mestskou knižnicou. Podujatie uviedla, Karola D. Horvátha a Nórú Ružičkovú predstavila a večer moderovala Daniela Humajová
- Nóra Ružičková, Martin Solotruk (6. 10. 2009) – prezentácie výberu z vlastnej básnickej tvorby na medzinárodnom festivale poézie Lyrikfestival vo Viedni.
- Jana Beňová, Jana Juráňová, Pavol Rankov, Daniela Humajová (10. – 14. 10. 2009) – prezentácia vlastnej tvorby formou autorských čítaní na medzinárodnom festivale umenia a kultúry DONUMENTA v Regensburgu, kde bolo Slovensko čestným hostom, a v Sulzach-Rosenbergu. Regensburg sa stal túto jeseň na niekoľko týždňov dejiskom festivalu DONUMENTA, ktorý predstavuje každý rok inú krajinu ležiacu na Dunaji. Kedže v roku 2009 bola čestným hostom Slovenská republika, celá plejáda autorov z oblasti výtvarného umenia, filmu, divadla, tanca a v neposlednom rade aj literatúry dostala priestor predstaviť svoje diela. Za oblasť literatúry zabezpečilo LIC prípravu katalógu a vstupnú esej o literatúre. Slovenské autorky Jana Juráňová a Jana Beňová sa spolu s laureátom Ceny Európskej únie za literatúru 2009 Pavlom Rankovom predstavili osobne na literárnych čítaniach.
- Mária Bátorová (17. – 18. 10. 2009), Pavol Rankov (16. – 17. 10. 2009) – prezentácie počas MKV Frankfurt. Na pôde stánku SR sa v piatok 16. októbra predstavil významný slovenský autor Pavol Rankov, víťaz Ceny Európskej únie za literatúru 2009 nominovaný za Slovensko, ktorý zároveň podpisoval svoju úspešnú knihu Stalo sa prvého septembra (alebo inokedy). M. Bátorová bola autorkou a moderátorkou pásma o Pavlovi Straussovi.

- Juraj Šebesta (28. – 31. 10. 2009) – autorské čítanie a diskusie na medzinárodnom podujatí Transeuropaexpress v Ríme.
- Peter Pišťanek (31. 10. – 2. 11. 2009) – prezentácia anglického prekladu úspešnej knihy Rivers of Babylon na MKV v Istanbule.
- Elena Hidvéghyová-Yung, Dana Podracká (5. – 6. 11. 2009) – autorské čítanie a prezentácia poézie Lýdie Vádkerti-Gavorníkovej na Veľvyslanectve v Sofii za účasti veľvyslance SR v Sofii Karola Mistríka, konzulky Slávky Benkovej, bulharských prekladateľov Dimitara Stefanova, Antonesa Zvezdinova a študentiek štvrtého ročníka Fakulty slovanských filológií Univerzity sv. Klimenta Ochridského v Sofii. Podujatie sa uskutočnilo dvojjazyčne, v slovenskej aj bulharskej jazykovej mutácii.
- Alexander Halvoník (11. – 12. 11. 2009), Daniela Humajová (10. – 12. 11. 2009) – účasť na slávnostnom otvorení Týždňov knihy v Karlsruhe, kde bolo Slovensko čestným hostom. A. Halvoník odpovedal na otázky moderátora týkajúce sa konkrétnych diel a autorov. Okrem knižnej expozície SR, ktorá bola rovnaká ako vo Frankfurte nad Mohanom 2009, sa na večerných autorských čítaniach predstavili v Karlsruhe Pavol Rankov, Michal Hvorecký a Ivan Štrpka. Čestné hostovanie Slovenska v Karlsruhe sa skončilo 6. 12. 2009. Bezpochyby bolo veľkým prínosom k dôstojnej propagácii slovenskej literatúry v zahraničí. Knihy si po skončení výstavy prevzala Mestská knižnica v Karlsruhe, kde sú k dispozícii používateľom knižnice.
- Pavol Rankov (21. – 23. 11. 2009), Michal Hvorecký (24. – 25. 11. 2009), Ivan Štrpka (25. – 26. 11. 2009), Daniela Humajová (21. – 28. 11. 2009) – autorské čítania v rámci čestného hostovania SR v Karlsruhe počas Týždňov knihy. Autorov publiku predstavila a všetky podujatia moderovala Daniela Humajová. Slovenskí autori v Karlsruhe veľmi zaujali svojimi vystúpeniami a po každom čítaní sa rozprúdila živá diskusia, v ktorej odpovedali na otázky publika. Diváci ocenili aj kvalitné brožúrky z edície DÚHA o autoroch a pochvalne sa vyjadrovali nielen o podujatiach, ale aj o celej slovenskej expozícii.
- Gabriela Futová, Daniela Humajová (10. – 11. 12. 2009) – autorské čítanie v Slovenskom inštitúte v Berlíne. V úvode večera vystúpil dr. Dušan Roll, ktorý prítomných oboznámił s významom BIB a s jeho stručnou históriou. Ako druhý host večera vystúpil riaditeľ Bibiany, Medzinárodného domu umenia pre deti a mládeže v Bratislave. Peter Tvrdoň. Ponúkol obecenstvu celkový prehľad o viacerých aktivitách BIBIANY. Gabriela Futová predniesla v slovenčine aj v nemčine ukážky zo svojej knihy Naša mama je bosorka. Autorku predstavila a večer a diskusiu s publikom moderovala Daniela Humajová.
- Alexander Halvoník, Pavol Rankov (27. – 28. 9. 2009 na náklady EÚ). Európska komisia sa rozhodla každoročne udeľovať Cenu Európskej únie za literatúru. Za rok 2009 ju dostali 12 autori z členských krajín EÚ. Podľa vyjadrenia eurokomisára Jána Figela má cena „upriamiť pozornosť na vynikajúce literárne talenty v Európe a všetko, čo ponúkajú. Má zvýrazniť kvalitu a tvorivosť európskej umeleckej literatúry“. Poslaním ceny je aj propagácia kníh a podpora kultúrnej rozmanitosti v Európe. V polovici júla Európska komisia oznámila mená autorov z Rakúska, Chorvátska, Francúzska, Maďarska, Írska, Talianska, Litvy, Nórsku, Poľska, Portugalska, Slovenska a Švédska. O laureátoch z jednotlivých krajín rozhodli národné poroty. Slovenská 5-členná porota na čele s literárnym kritikom, riaditeľom LIC Alexandrom Halvoníkom (v zložení: literárne vedkyne Mária Bátorová a Dana Kršáková, literárna kritička a prekladateľka Jana Cviková a literárny vedec a predseda Asociácie spisovateľov Slovenska Igor Hochel) vybrala za laureáta tejto ceny Pavla Rankova za jeho román Stalo sa prvého septembra (alebo inokedy). Slávnostné odovzdávanie cien sa uskutočnilo 28. septembra v Bruseli, v Centre pre umenie Flagey. Ceny odovzdávali predseda

Európskej komisie José Manuel Durão Barroso a komisár EÚ pre kultúru a vzdelávanie Ján Figel' za účasti patróna ceny, svetoznámeho švédskeho spisovateľa Henninga Mankella a predsedov národných porôt. Na slávnostnom akte sa zúčastnilo vyše 400 divákov, medzi ktorými boli zástupcovia popredných európskych vydavateľstiev a spisovateľských organizácií. Vítazí získali odmenu 5 000 eur, okrem toho boli ich diela prezentované aj na knižnom veľtrhu vo Frankfurte nad Mohanom. Európska únia prispeje aj na preklad a propagáciu ich diel. Ocenení autori absolvujú prezentačné turné vo viacerých európskych krajinách. Ocenení autori boli prezentovaní v osobitnej publikácii (*The European Union Prize for Literature*), ktorá obsahuje biografické a bibliografické údaje, fotografiu a ukážku z ich tvorby.

LIC v roku 2009 pripravilo a zabezpečilo tieto prijatia:

1. Suzana Tratnik zo Slovinska (23. – 25. 2. 2009) – prezentácia knihy Volám sa Damián v rámci projektu 100 slovanských románov.

2. Uliana Pierina Zanetti z Talianska (26. – 28. 2. 2009), kurátorka galérie Mambo – rokovanie o výstave M. Krena v Bologni v rámci MKV Bologna 2010.

3. David Muradjan, Diana Hambardzumjan, Levon Ananjan z Arménska (29. 9. – 1. 10. 2009) – seminár na tému Literárne procesy dneška: Slovensko a Arménsko.

4. Fulvio Ianneo z Talianska (27. – 29. 10. 2009), riaditeľ divadla Reon – rokovanie o podujatiach, ktoré budú reprezentovať Slovensko na MKV Bologna 2010.

2. 3. Vydanie periodika Slovak Literary Review/Revue der slowakischen Literatur

V roku 2009 vyšlo inovované talianske číslo pre potreby prezentácie slovenskej literatúry v Taliansku na medzinárodnom knižnom veľtrhu v Bologni v rámci čestného hostovania. Časiskom vydania je reprezentatívny výber z diel slovenských prozaikov a básnikov 20. storočia – Dominika Tatarku, Petra Karvaša, Vincenta Šíkulu, Rudolfa Slobodu a Štefana Strážaya, ďalej nasledujú ukážky z tvorby mladších autorov – Pavla Vilikovského, Dušana Mitanu, Mily Haugovej, Erika Jakuba Grocha, Alty Vášovej, Dušana Dušeka, Daniely Kapitáňovej, Pavla Rankova, Michala Hvoreckého, Máriusa Kopcsaya a Ivana Koleniča. Časopis priniesol tiež aktuálne informácie o aktivitách Literárneho informačného centra na medzinárodných knižných veľtrhoch alebo rôznych prezentáciách a autorských čítaniach na Slovensku a v zahraničí. Súčasťou časopisu boli už tradične recenzie najnovších diel slovenskej literatúry a recenzie slovenských titulov, ktoré vyšli v inojazyčných prekladoch v zahraničí. O skúsenostiach s prekladmi zo slovenčiny porozprávala prekladateľka Alessandra Mura.

Nosnou tému SLR číslo 2/ 2009 je humor v slovenskej literatúre. Úvodnú štúdiu napísal teoretik humoru Kornel Fölvári, nasledovali ukážky z diel majstrov humoru a satiry Milana Lasicu, Júliusa Satinského, Pavla Taussiga, Stanislava Štepku a Petra Gregora. Po nich sa prezentovala stredná a mladšia generácia – Kamil Peteraj, Daniela Kapitáňová, Peter Pišťanek, Dušan Taragel, Václav Pankovčín, Marián Hatala, Otto Čenko a Peter Pavlac. Nechýbali recenzie noviniek slovenskej literatúry a titulov, ktoré vyšli v prekladoch v zahraničí a rozhovory s jubilujúcim Milanom Lasicom a prekladateľom slovakistom Petrom Petrom, laureátom Ceny P. O. Hviezdoslava za celoživotné prekladateľské dielo. Zámer vydáť číslo v anglickom a nemeckom jazyku s ukázkami sa úspešne realizoval. Periodikum v novej modernej grafickej úprave, ktorú zabezpečuje 3H Creative Studio, veľmi kladne hodnotili všetci abonentí a čitatelia časopisu. Redakčne sa pripravilo nové číslo SLR, ktoré bude venované literatúre pre deti a mládež a vyjde začiatkom roku 2010 v talianskom jazyku (*Rivista di literatura slovacca*). Prinesie ukážky z tvorby slovenských autorov písucich pre deti a mládež. Časopis je určený pre bolonský veľtrh v marci 2010.

2. 4. Podpora vydávania prekladov slovenskej literatúry v zahraničí (dotačný systém LIC – SLOLIA)

Na rok 2009 boli na dotačný systém SLOLIA v rozpočte vyčlenené finančné prostriedky vo výške 30 000,- €. Spolu s navýšením z mimoriadnych finančných prostriedkov (prioritný projekt: 16 600,- €) bolo k dispozícii dovedna 46 600,- €. Bolo to lepšie východisko ako v minulých rokoch, keď sa nedarilo vyplácať dotácie za knihy vydané v druhej polovici kalendárneho roka a naše záväzky voči vydavateľom sa prenášali na ďalšie obdobie a termíny vyplatenia dotácií sa neprimerane predlžovali.

Komisia SLOLIA pracovala v zložení: Dušan Dušek, prozaik a autor literatúry pre deti (predseda), Adam Bžoch, literárny vedec, autor, prekladateľ, Zuzana Drábeková, prekladateľka, Karol Chmel, básnik, prekladateľ a Otakar Kořínek, autor, prekladateľ. Za LIC sa na jej fungovaní podieľali Daniela Humajová a Jana Pániková. Za obdobie roka 2009 môžeme konštatovať ďalší nárast počtu vydavateľov a prekladateľov uchádzajúcich sa o tento druh dotácie pri vydávaní slovenskej literatúry v prekladoch.

Komisia SLOLIA na svojich 4 zasadnutiach vo februári, v júni, v októbri a v novembri prerokovala spolu 32 vydavateľských projektov a všetky navrhla podporiť. Všetky schválené projekty splňali požadované podmienky na udelenie dotácie, či išlo o knižné alebo časopisecké vydania. Plánované sú vydania prekladov slovenskej literatúry do 13 jazykov: diela slovenských autorov vydú po anglicky, arabsky, bulharsky, chorvátsky, česky, maďarsky, nemecky, rumunsky, rusky, slovinsky, srbsky, španielsky a turecky.

Komisia udelila prísluhy v celkovej výške 49 317,50,- €, ktorými sa LIC zaviazalo podporiť vydania prekladov diel slovenských autorov v cudzích jazykoch v najbližších dvoch rokoch.

Uvádzame výpočet 32 schválených projektov:

1) Crna violina. Antologija slovačke poezije

Vydavateľstvo: Aura, Sisak, Chorvátsko

Preklad: Ludwig Bauer

Výška dotácie: 2 000,- €

Realizované v roku 2009

2) Savremenni slovaški razkazi (12 autorov)

Vydavateľstvo: FABER, Velike Tarnovo, Bulharsko

Preklad: Gergana Dimitrova Majerčáková

Výška dotácie: 2 200,- €

Realizované v roku 2009

3) Milan Richter: Z Kafkovo pekloraja, Druhý Kafkov život (dve divadelné hry) – Del

Ereboparaiso de Kafka, La segunda vida de Kafka

Vydavateľstvo: ADE Teatro, Madrid, Španielsko

Preklad: Salustio Alvarado, Renata Bojničanová

Výška dotácie: 800,- €

Realizované v roku 2009

4) Daniela Kapitáňová: Vražda v Slopnej – Vražda v Slopákově

Vydavateľstvo: Host, Brno, ČR, 2009

Preklad: Miroslav Zelinský

Výška dotácie: 1 300,- €

Realizované v roku 2009

5) Barbora Kardošová: Anjeli nespia – Angeli ne spijo

Vydavateľstvo: Družba Piano d.o.o., Ljubljana, Slovinsko

Preklad: Zdenka Hliš

Výška dotácie: 1 700,- €

Realizované v roku 2009

6) Jozef Leikert: Salted Snow (výber z poézie)

Vydavateľstvo: Bolchazy-Carducci Publishers, Inc., Mundelein, Illinois, USA

Preklad: James Sutherland-Smith

Výška dotácie: 1 300,- €

7) Tematické číslo časopisu Naš TRAG (Balla, M. Richter, T. Horváth, J. Šebesta)

Vydavateľstvo: Društvo Trag, Velika Plana, Srbsko

Preklad: Zdenka Valent Belić

Výška dotácie: 500,- €

Realizované v roku 2009

8) Dušan Kužel: Lampa – Luč

Vydavateľstvo: Društvo slovenskih pisateljev, Ljubljana, Slovinsko

Preklad: Zuzana Govednik Kraskova

Výška dotácie: 2 100,- €

Realizované v roku 2009

9) Jozef Lánik: Čo Dante nevidel – Ce nu a vazut Dante

Vydavateľstvo: Fundatia Culturala Libra, Bucuresti

Preklad: Nicola Vulpasin

Výška dotácie: 1 150,- €

10) Pobud'te minutu v mnoju (Zborník z konferencie k 80. narodeninám Milana Rúfusa)

Vydavateľstvo: MIC, Moskva, Rusko

Preklad: Alla Mašková a kol.

Výška dotácie: 1 080,- €

Realizované v roku 2009

11) Pavel Vilikovský: Čarovný papagáj, Slovenský casanova, Krutý strojvodca – Szlovák Casanova

Vydavateľstvo: Jelenkór Kiádo, Pécs

Preklad: Tóth Annamária

Výška dotácie: 1 000,- €

12) Peter Pišťanek: Rivers of Babylon – Babil' in Nehirleri

Vydavateľstvo: Pupa, Istanbul, Turecko

Preklad: Derya Öztürk

Výška dotácie: 1 000,- €

13) Samko Tále: Kniha o cintoríne – Das Buch über den Friedhof

Vydavateľstvo: Wieser Verlag, Klagenfurt-Celovec, Rakúsko

Preklad: Ines Sebesta

Výška dotácie: 2. 000,- €

14) Dušan Mitana: Patagónia – Patagonija

Vydavateľstvo: Agora, Zrenjanin, Srbsko

Preklad: Zdenka Valent Belić

Výška dotácie: 1 000,- €

Realizované v roku 2009

15) Jana Beňová: Plán odprevádzania (Café Hyena) – Café Hyena

Vydavateľstvo: Nakladatelství Paseka, Praha

Preklad: Miroslav Zelinský

Výška dotácie: 1 500,- €

16) Pavol Rankov: S odstupom času – Az idő múltával

Vydavateľstvo: Kalligram, Bratislava

Preklad: Tóth Annamária

Výška dotácie: 1 100,- €

17) Gustáv Murín: Svet je malý – Malen je svijet

Vydavateľstvo: Edicije Božičevic, Zagreb, Chorvátsko

Preklad: Siniša Habjanec

Výška dotácie: 1 400,- €

Realizované v roku 2009

18) Maxim M. Matkin: Polnočný denník – Srednoščen dnavnik

Vydavateľstvo: Colibri, Sofia, Bulharsko

Preklad: Polina Nikolova

Výška dotácie: 1 500,- €

19) Six Slovak Poets (Buzássy, Haugová, Hevier, Peteraj, Repka, Štrpka)

Vydavateľstvo: Arc Publications Ltd, Todmorden, UK

Preklad: John Minahane

Výška dotácie: 3 400,- €

20) Romboid w Tekstualiach

Vydavateľstvo: Dom Kultury Śródmieście, Warszawa

Preklad: Milosz Waligorski a Izabela Zajac

Výška dotácie: 1 500,- €

21) Július Balco: Vrabčí kráľ – Malek al Asafir

Vydavateľstvo: Dr. Ghias Mousli, Homs, Sýria

Preklad: Dr. Ghias Mousli

Výška dotácie: 800,- €

22) Peter Bilý: Démon svätosti – Svetivat demon

Vydavateľstvo: Ergo Publishing House, Sofia

Preklad: Dimana Todorova Ivanova

Výška dotácie: 1 500,- €

23) Milan Rúfus: Či jesto pravda na svete – Ima li pravda po sveta (prikazki stichove)

Vydavateľstvo: Haini, Sofia

Preklad: Dimitar Stefanov

Výška dotácie: 1 150,- €

24) Pavel Vilikovský: Kôň na poschodí, slepec vo Vrábľoch – Il callo per la scale

Vydavateľstvo: Forum Editrice Universitaria Udinese srl, Udine

Preklad: Alessandra Mura

Výška dotácie: 900,- €

25) Dušan Mitana: Koniec hry – Kraj igre

Vydavateľstvo: Archipelag Publishing House, Novi Beograd

Preklad: Zdenka Valent Belic

Výška dotácie: 2 137,50,- €

26) Miroslav Válek: Dotyky – Kostetuksia

Vydavateľstvo: Kampus Kustannus, Jyväskylä, Fínsko

Preklad: Jari Aula

Výška dotácie: 1 500,- €

27) Silvester Lavrík: Allegro Barbaro, Zlodeji – Allegro Barbaro

Vydavateľstvo: Kalligram, spol.s r.o., Bratislava

Preklad: Margit Garajszki

Výška dotácie: 2 000,- €

28) Pavol Rankov: Stalo sa prvého septembra (alebo inokedy) – Stalo se prvního září...

Vydavateľstvo: Host – vydavatelství, Brno

Preklad: Miroslav Zelinský

Výška dotácie: 1 700,- €

29) Slovensko – Slowakei

Vydavateľstvo: Wieser Verlag, Klagenfurt/Celovec, Rakúsko

Preklad: Andrea Koch-Reynolds

Výška dotácie: 4 600,- €

30) Peter Pišťanek: Rivers of Babylon 2. Drevená dedina – Rivers of Babylon

Vydavateľstvo: Kniha Zlín, Ing. Marek Turňa

Preklad: Miroslav Zelinský

Výška dotácie: 2 000,- €

31) Jozef Leikert: Doteky duše (výber z poézie)

Vydavateľstvo: Nakladatelství a vydavatelství Onufrius, Brno

Preklad: Jana Štroblová

Výška dotácie: 1 000,- €

32) Radoslav Tomáš: Selection of poems (v časopise Neue Sirene)

Vydavateľstvo: Neue Sirene. Wegweisende Literatur der Gegenwart, Mnichov

Preklad: Andrea Koch-Reynolds

Výška dotácie: 500,- €

Začiatkom roka 2009 vyplatilo vydavateľom dotácie za 14 titulov, ktoré prišli na prelome rokov 2008/2009 a vročenia titulov sú z roku 2008, resp. jedna dotácia bola vyplatená s oneskorením (vydavateľ s oneskorením zaslal číslo účtu) za knihu vydanú v roku 2005. Išlo o dotácie vo výške 18 460,- €.

Uvádzame ich zoznam:

1) Peter Pišťanek: Rivers of Babylon 2 – The Wooden Village

Vydavateľstvo: Garnett Press, London, 2008

Preklad: Peter Petro

Výška dotácie: 2 000,- €

2) Peter Pišťanek: Rivers of Babylon 3 – The End of Freddy

Vydavateľstvo: Garnett Press, London, 2008

Preklad: Peter Petro

Výška dotácie: 2 000,- €

3) Dušan Dušek: Zima na ruky – Ozeble ruke

Vydavateľstvo: Agora, Zrenjanin, 2008

Preklad: Zdenka Valent Belić

Výška dotácie: 1 310,- €

4) Juraj Šebesta: Triezvenie - Trežnenje

Vydavateľstvo: Agora, Zrenjanin, 2008

Preklad: Zdenka Valent Belić

Výška dotácie: 350,- €

5) Ján Jankovič: Tatry a Velebit – Tatry i Velebit

Vydavateľstvo: Vydavateľstvo Jána Jankoviča, Bratislava, 2008

Preklad: Dubravka Dorotič Sesar

Výška dotácie: 2 000,- €

6) Miroslav Demák: Husle – Die Geige

Vydavateľstvo: Das Bosnische Wort, Wuppertal, 2008

Preklad: Brigitte Kleidt

Výška dotácie: 995,- €

7) Miroslav Demák: Husle - Violina

Vydavateľstvo: Bosanska Riječ, Tuzla, 2008

Preklad: Miroslav Demák

Výška dotácie: 995,- €

8) Ján Ondruš: Kretnja s cvetom in Vstanju žolča (výber z poézie)

Vydavateľstvo: Društvo Apokalipsa, Ljubljana, 2008

Preklad: Andrej Rozman

Výška dotácie: 1 200,- €

9) Dušan Šimko: Maratón Juana Zabalu – Maraton Juana Zabaly

Vydavateľstvo: Volvox Globator-Ing. Vít Houška, Praha, 2008

Preklad: Miroslav Zelinský

Výška dotácie: 710,- €

10) Samko Tále (Daniela Kapitáňová): Kniha o cintoríne – Al Makbara

Vydavateľstvo: Dr. Mousli Ghias, Homs, 2008

Preklad: Dr. Mousli Ghias

Výška dotácie: 1 200,- €

11) Július Balco: Vrabčí kráľ – Vrapčji kralj

Vydavateľstvo: Aura, Sisak, 2008

Preklad: Ludwig Bauer

Výška dotácie: 1 100,- €

12) Uvjadšíj sad Ľubvi. Vosem slovackich pjes – Osem slovenských hier

Vydavateľstvo: Baltijskiye sezony, Sankt Peterburg, 2008

Preklad: Oleg Malevič

Výška dotácie: 2 400,- €

13) Ivan Štrpka: Vesti iz jabuke (výber z poézie)

Vydavateľstvo: Slovački izdavački centar, Bački Petrovac a Agora, Zrenjanin, 2008

Preklad: Vŕťazoslav Hronec

Výška dotácie: 2 000,- €

14) Gustáv Murín: Svet je malý – Le Monde est petit

Vydavateľstvo: Langues & Mondes – L'Asiatheque, Paris, 2005

Preklad: kol. pod vedením Diany Lemay

Výška dotácie: 200,- €

Operatívne sa vyplatili dotácie za ďalších 16 titulov, ktoré vyšli počas roka 2009, a to vo výške 28 230,- €:

1) Daniela Dvořáková: Rytier a jeho kráľ – Alovag és király

Vydavateľstvo: Kalligram, Bratislava 2009

Preklad: Garajszki Margit, Németh Ádám, Tóth Annamária, Tóth László

Výška dotácie: 3 000,- €

2) Igor Hrušovský: Muž s protézou (arabsky)

Vydavateľstvo: Sphinx Agency, Cairo, 2009

Preklad: Khalid El Biltagi

Výška dotácie: 1 300,- €

3) Viera Prokešová: Sega ili sega (výber z poézie)

Vydavateľstvo: Chajni, Sofia, 2009

Preklad: Dimitar Stefanov

Výška dotácie: 1 550,- €

4) Pavol Janík: Tři skupenství muže (výber z poézie)

Vydavateľstvo: Periskop, Zdenka Brožová, Hluboš, 2009

Preklad: Karel Sýs

Výška dotácie: 1 200,- €

5) Dušan Šimko: Esterházyho lokaj – Esterházyho lokaj

Vydavateľstvo: Prostor, Praha, 2009

Preklad: Eva Josífková

Výška dotácie: 2 000,- €

6) Daniela Kapitáňová: Vražda v Slopnej – Vražda v Slopákově

Vydavateľstvo: Host, Brno, 2009

Preklad: Miroslav Zelinský

Výška dotácie: 1 300,- €

7) Milan Richter: Z Kafkovo pekloraja, Druhý Kafkov život (div. hry) – Del

Ereboparaiso de Kafka, La segunda vida de Kafka

Vydavateľstvo: ADE Teatro, Madrid, 2009

Preklad: Salustio Alvarado a Renata Bojničanová

Výška dotácie: 800,- €

8) Ernest Stredňanský Drsne chlapská spoved' – Confession sans concession

Vydavateľstvo: L'Harmattan, Paris, 2009

Preklad: Suzanne Fousserau a Magdalena Lukovic

Výška dotácie: 2. 000,- €

9) Barbara Kardošová: Anjeli nesplia – Angeli ne spijo

Vydavateľstvo: Družba Piano, Ljubljana, 2009

Preklad: Zdenka Hliš

Výška dotácie: 1. 700,- €

10) Dušan Mitana: Patagonia – Patagonija

Vydavateľstvo: Agora Publishing, Zrenjanin, 2009

Preklad: Zdenka Valent Belic

Výška dotácie: 1 000,- €

11) Dunajskaja mozaika. Antologija slovackoj novelly, 2. kn. (zost. Alla Mašková)

Vydavateľstvo: MIC, Moskva, 2009

Preklad: Alla Mašková a kol.

Výška dotácie: 4 500,- €

12) Pobud'te minutu vmete so mnoju. Zbornik z konferencie venovenej 80.

narozeninám M. Rúfusa)

Vydavateľstvo: MIC, Moskva, 2009

Preklad: Alla Mašková a kol.

Výška dotácie: 1 080,- €

13) Dušan Kužel: Lampa – Luč

Vydavateľstvo: Društvo slovenskih pisatelej, Ljubljana, 2009

Preklad: Zuzana Govednik Kraskova

Výška dotácie: 2 100,- €

14) Peter Pišťanek: Rivers of Babylon 1. – Rivers of Babylon 1.

Vydavateľstvo: Kniha Zlín, Ing. Marek Turňa, Zlín, 2009

Preklad: Kristýna a Miroslav Zelinští

Výška dotácie: 2 000,- €

15) Anton Hykisch: Vrahovia (krátke poviedky) – Short Stories Collection (arabsky)

Vydavateľstvo: Sphinx Agency, Cairo, 2009

Preklad: Khalid el Biltagi

Výška dotácie: 1 300,- €

16) Július Balco: Vrabčí kráľ – Horobjačyj korol'

Vydavateľstvo: Timpani, Užhorod, 2009

Preklad: Ivan Jackanin

Výška dotácie: 1 400,- €

Suma celkove vyplatených dotácií v roku 2009 predstavuje 46 690,- €, čo znamená, že sme vyčerpali všetky pridelené financie (a aj limit prekročili). V súčasnosti je pripravených na vyplatenie už ďalších 7 kníh, resp. 6 kníh a jeden literárny časopis, ktorým boli odsúhlásené dotácie v celkovej výške 9 927,- €. Tieto musia počkať na vyplatenie až v roku 2010.

2. 5. Podpora zahraničných prekladateľov a slovakistov a spolupráca sp zahraničnými prekladateľskými organizáciami – štipendijné pobytu a štipendiá

V roku 2009 LIC prijalo 8 štipendistov:

1. Anouk JEANNON, Francúzsko

Termín: 5. – 25. 1. 2009

Dielo: Peter Pavlac: 3.3.3.

2. Ines SEBESTA, Nemecko

Termín: 23. 3. – 22. 4. 09

Dielo: Daniela Kapitáňová: Kniha o cintoríne

3. Vjerka HRUBIK, Srbsko

Termín: 29. 6. – 12. 7. 09

Dielo: Maxim E. Matkin: Mexická vlna

4. Michal HARPÁŇ, Srbsko

Termín: 2. – 16. 8. 09

Dielo: Pavel Vilikovský: Extrémna osamelosť a výber poviedok z knihy Eskalácia citu

5. Siniša HABIJANEC, Chorvátsko

Termín: 16. – 30. 8. 09

Dielo: cestopisné poviedky Gustáva Murína pod názvom Svet je malý

6. Izabela ZAJĄC, Poľsko

Termín: 31. 8. – 9. 9. 09

Dielo: preklady do časopisu Tekstualia, ktoré bude venované súčasnej slovenskej literárnej tvorbe

7. Miłosz WALIGÓRSKI, Poľsko

Termín: 31. 8. – 9. 9. 09

Dielo: preklady do časopisu Tekstualia, ktoré bude venované súčasnej slovenskej literárnej tvorbe

8. Ghias MOUSLI, Sýria

Termín: 4. – 24. 9. 09

Dielo: Výber z diela Milana Rúfusa, Laca Novomeského – dokončenie

2. 6. CAPALEST

V dňoch 18. – 22. 2009 sa konal v Banskej Štiavnici siedmy ročník medzinárodného festivalu poézie, divadla a hudby. Tento ročník sa rozšíril o smerovanie na západ, keďže jeho hlavnou tému bola portugalská história a kultúra. Štiavnickému publiku sa predstavil básnik mladšej strednej generácie **Rui Cóias** v samostatnom programe i v spoločnom vystúpení všetkých zúčastnených básnikov *Babylon jazykov*. Verše významného súčasného portugalského básnika **Ramosa Rosu** predniesli vo francúzštine Marc Zammit a Ophélia Teillaud a v slovenčine Zuzana Mikytová v pásme *Nahý Boh*. S tvorbou a životom významného portugalského básnika **Fernanda Pessoa** (1888 – 1935) oboznámil slovenské publikum básnik a prekladateľ **Ivan Štrpka**. Okrem portugalskej poézie festival predstavil aj tradičnú portugalskú hudbu **fado** prostredníctvom filmových predstavení a zaujímavej besedy pri okrúhlom stole. Postavu významného portugalského kráľa Ferdinanda II., ktorý sa narodil v Antole, priblížil vo vyše dvojhodinovej prednáške prozaik, znalec histórie štiavnického regiónu **Anton Hykisch**. V pásme *Slovenská ženská poézia* vzdali poctu Lýdii Vadkerti-Gavorníkovej poetky Mila Haugová, Dana Podracká a Mária Ferenčuhová.

Vyvrcholením básnickej časti festivalu bola dvojjazyčná, francúzsко-slovenská inscenácia **Hviezdoslavových Krvavých sonetov** na nádvorí Starého zámku. Stáli i noví účastníci festivalu – poetka a prekladateľka **Dagnia Dreika** z Lotyšska, **Krystyna Rodowska** z Poľska, **Aksinia Mihailova** a **Dostena Lavergne** z Bulharska, belgický spisovateľ a básnik žijúci v Paríži **Guy Goffette** a rumunská poetka **Elena Vladareanu** predstavili na spoločnej čítacke svoje nové i staršie verše v originálnom jazyku a v prekladoch do francúzštiny a slovenčiny. **Albert Marečin** vzdal poctu svojimi prekladmi básní významnému súčasnému francúzskemu básnikovi a esejistovi **Bernardovi Noëlovi**. Návštevníkov hudobných podujatí zaujali klavírne koncerty a slovenská skupina *Pas des pitié!*, ktorej členovia, absolventi francúzskych gymnázií, zhudobnili a interpretovali verše francúzskych básnikov. Program tohto ročníka festivalu *Cap à l'Est* obohatili aj účastníci *Medzinárodnej dielne prekladu poézie*, ktorá sa prvý raz konala v Banskej Štiavnici (od 16. do 23. augusta)

ako prvá zo série troch prekladateľských dielní (organizuje ich Literárne informačné centrum s partnerskou organizáciou *Literature Across Frontiers* vo Walse s podporou grantu Európskej komisie). Výsledky tvorivého pobytu, vzájomné preklady poézie zúčastnených šiestich básnikov/poetiek, prednesli publiku vo francúzštine a slovenčine **Samira Negrouche** z Alžírska, **Nune Abrahamyan** Arménska, **Ibrahim Spahić** z Bosny, **Marcell Szabó** z Maďarska, **Daniel Jonas** z Portugalska a Slovensko reprezentovala **Mária Ferenčuhová**. Na záver roka 2009 vyšlo aj reprezentatívne slovensko-francúzske dvojjazyčné vydanie piatich slovenských poetiek *Túžba Le Désir, Hommage Lýdii Vadkerti-Gavorníkovej*. Kniha vyšla ako capalestovská publikácia pri príležitosti 10. výročia úmrtia poetky Lýdie Vadkerti-Gavorníkovej, jednej zo zakladateľiek modernej ženskej poézie na Slovensku.

3. Vydanie periodických publikácií

3. 1. Knižná revue – Dvojtýždenník o nových knihách

Dvojtýždenník o nových knihách Knižná revue je časopis, ktorý v dvojtýždňovej periodicite prináša najnovšie základné informácie o práve vyjdených knihách (bibliografický záznam so stručnou anotáciou obsahu), spolu s adresárom ich vydavateľov. Je nenahraditeľnou pomôckou pre knižnice, pretože je jediným spoloahlivým informátorom o skutočne vydaných knihách. Uverejnené informácie slúžia kníhkupcom a ostatným čitateľom, lebo v spojení s adresou, číslom telefónu a e-mailovou adresou vydavateľstva, zjednodušujú a zrýchľujú cestu knihy k čitateľovi.

Tažiskovou tému dvojtýždenníka Knižná revue je pôvodná slovenská tvorba, ale reflekтуje aj prekladové knižné diela a inonárodné literatúry. Na rozdiel od ostatných uměleckých časopisov s orientáciou na literatúru, nevenuje sa len uměleckej literatúre určenej náročnému recipientovi, ale informuje o knihách bez rozdielu žánru, teda napríklad aj odbornej literatúre, učebniciach a náboženskej literatúre. Roku 2009 vychádzal už 19. ročník Knižnej revue. Časopis je nielen praktickou a prehľadnou pomôckou pre knižnice a kníhkupcov, ale aj stabilnou a mienkovornou súčasťou knižnej kultúry na Slovensku. Knižná revue je súčasťou monitoringu spoločnosti Slovakia online.

Obsah dvojtýždenníka

V súlade s harmonogramom výroby a distribúcie vyšlo 26 čísel, z toho dvojčíslo 14 – 15 s už tradičnou literárnikritickou bilančnou prílohou kníh s vročením 2008 podľa žánru. Texty o slovenskej próze, slovenskej poézii, slovenskej literatúre pre deti a mládež, slovenskej literatúre faktu a slovenskej literárnej vede vyšli ako príloha formátu A4 a predstavujú okolo 200 rukopisných strán, čo už býva rozsah knižných publikácií. V dvojčísle 16-17/2009 sme po minuloročnom pozitívnom čitateľskom ohlase opakovane pripravili prílohu **Slovenský knižný rok**. Obsahuje výberovú bibliografiu (s krátkymi anotáciami obsahu) pôvodnej slovenskej tvorby s rokom vydania 2008, literárne ceny udelené za literárnu tvorbu roka 2008, výberovú bibliografiu prekladov slovenských kníh do cudzích jazykov v roku 2008, ako aj spomienku na spisovateľov a pracovníkov knižnej kultúry, ktorí opustili knižnú scénu roku 2008. Obe prílohy vytvárajú základnú informáciu o knižnej produkcií na Slovensku v roku 2008. Formát prílohy umožňuje čitateľom vybrať si prílohu a odložiť ju. Je dôležitým podkladom na ďalšie literárnovedné a literárnohistorické práce. Hodnotenia sú uverejnené aj na našej webovej stránke, kde sú aj hodnotenia za roky 2007, 2006, 2005, 2004, 2003, 2002. Číslo 22 bolo tematicky zamerané na Bibliošku, číslo 25 bolo rozšírené o 4 strany a zamerané na knižné novinky na predvianočnom trhu.

Novinkou v obsahu Knižnej revue bola anketa **Nemlčať: Žena v literatúre**.

Prostredníctvom 4 otázok sa pokúšala priblížiť problematiku literárnej komunity žien, ale aj celej spoločnosti, hoci im býva najčastejšie (a neprávom) vyhradené veľmi špecifické miesto. Anketa vznikla v spolupráci so slovinským vydavateľstvom *Apokalipsa* a americkým projektom *Tell U. S. Poets* zameraným na zmapovanie tvorivých podmienok pre ženy-autorky: 1. Čo znamená byť spisovateľkou, poetkou, dramatičkou v dnešných podmienkach?

2. Akú úlohu na tomto poli zohrávajú príslušné inštitúcie? 3. Ako sa pozeráte na vzťah medzi ženským písaním, písaním žien a feminismom (feminizmami)? 4. Kde vidíte rezervy, resp. možnosti na zlepšenie situácie? V šestnástich pokračovaniach na otázky odpovedalo 12 slovenských, 15 zahraničných (českých, slovinských a z Čiernej Hory) autoriek a jeden mužský respondent. Od čísla 21 sme začali venovať priestor ilustrátorským a literárny osobnostiam zaobrajúcich sa knižnou tvorbou pre deti.

Pracovníci redakcie sa osobne zúčastňovali na väčšine prezentácií knižných noviniek v Bratislave a zhromažďovali informácie o mimobratislavských prezentáciách, o čom informovali v KR – dovedna priniesli základné informácie o vyše 400 podujatiach súvisiacich s knižkami a literatúrou. KR uverejnila 2011 bibliografických záznamov s anotáciami o publikáciach zo 492 vydavateľstiev (spolu s adresami vydavateľstiev, z toho bolo 1380 pôvodných slovenských publikácií zo 405 vydavateľstiev). Uverejnili sme profilové rozhovory so slovenskými autormi (24), ale tiež zahraničnými autormi. Podrobne sme predstavili 18 slovenských vydavateľstiev. Formou biblioglosára sme informovali o 72 publikáciach, recenzií prekladových a slovenských kníh rôznych žánrov sme priniesli vyše 500, z toho polovica reflektovala knihy od slovenských autorov. Kompletný ročník Knižnej revue 2009 tvorí cca 2 750 rukopisných normostrán.

Do okruhu stálych prispievateľov pribudli aj roku 2009 noví autori, čo je prínosom najmä pokiaľ ide o tematický a obsahový záber dvojtýždenníka. Okruh prispievateľov sa pohyboval okolo 100 – od študentov VŠ, doktorandov, pracovníkov knižníc až po vysokoškolských pedagógov, a, prirodzene, slovenských spisovateľov. Naplnil sa tak cieľ dosiahnuť obsahovú, žánrovú a štylistickú rozmanitosť, ako aj rôznu mieru analytickosti príspevkov, čo je príťažlivé z čitateľského hľadiska.

Rozšíril sa tiež okruh kníhkupectiev, ktoré poskytujú rebríčky najpredávanejších kníh. Podrobne boli predstavené a aktualizované informácie o 20 slovenských vydavateľstvách, priniesli sme 24 profilových rozhovorov slovenských autorov.

Databáza LINDA

Knižná revue vložila do databázy Linda tieto kontenty:

Kategória literárne podujatia 243 záznamov

Kategória články Knižná revue 378 kontentov

Kategória recenzie 532 kontentov

Kategória rozhovory s vydavateľmi, spisovateľmi, ilustrátormi a prekladateľmi 112 záznamov

Kategória publikácie 2060 anotácií nových kníh

Adresár slovenských vydavateľstiev sme doplnili o 184 adres a dnes obsahuje 1971 aktualizovaných adres

Databáza diel, o ktorú sa stará tiež KR, obsahuje dovedna 17060 bibliografických záznamov o knihách s anotáciou obsahu.

Kniha roka

Redakcia pripravila v apríli 2009 aj slávnostné vyhlásenie výsledkov čitateľskej ankety Kniha roka, Vydavateľstvo roka a Debut roka. Na financovaní akcie sa spolupodieľalo Združenie vydavateľov a kníhkupcov SR. Odovzdávanie ocenení sa naživo vysielalo v Slovenskom rozhlase. Akcia sa stretla s mimoriadnym ohlasom aj iných médií.

Bibliotéka 2009

Knižná revue bola mediálnym partnerom Medzinárodného knižného veľtrhu Bibliotéka 2009. Okrem svojej prezentácie účasť využila redakcia na propagáciu svojho časopisu, získavanie predplatiteľov a poskytovanie informácií o vydaných knihách, distribučných spoločnostiach a celkovej situácii na knižnom trhu. Poznatky z priameho kontaktu s čitateľmi na veľtrhu, ako aj z poštovej a e-mailovej komunikácie potvrdzujú, že obsahové smerovanie Knižnej revue čitateľom vyhovuje, uvítali by však, ak by mal časopis viac strán, prípadne sa stal týždenníkom, čo však vzhľadom na možnosti LIC a rozpočet nie je v súčasnosti reálne.

Mediálne partnerstvo

Knižná revue bola mediálnym partnerom festivalov Anasoft litera fest a Ars poetica a literárnej ceny Anasoft litera. Pokiaľ ide o cenu Anasoft litera, Knižná revue sa úzko podieľala na vytvorení zoznamov nominantov, ktorý vychádzal práve z našej databázy vydaných knižných diel. Knižná revue je aj mediálnym partnerom súťaže Poviedka Datalock a Báseň. Najväčší problém je s distribúciou časopisu, ktorá je veľmi drahá a nie podľa našich predstáv. Chýbajú finančné na účinnú reklamu vo veľkom.

Knižná revue na webe

Archív Knižnej revue v PDF formáte je uložený na webovej stránke www.litcentrum.sk, jednotlivé texty sú súčasťou databázy Linda, a takisto ich možno nájsť na stránke www.kniznarevue.sk alebo www.litcentrum.sk.

3.2. Časopis Slniečko

Slniečko, časopis pre žiakov základných škôl, je najstarším slovenským umelecko-literárnym časopisom pre deti. Aj napriek intenzívnej intervencii zábavnosti do detskej kultúry zachováva si svoju náročnú umeleckú úroveň. Zmyslom jeho obsahovej zložky, ktorú tvorí predovšetkým autorská a ľudová rozprávka, je formovať mravné a estetické vedomie dieťaťa tak, aby bolo v súlade s národnými kultúrnymi tradíciami a súčasne aby zodpovedalo tradíciam svetového etického a kultúrneho univerza. Časopis kladie veľký dôraz i na utváranie poznávacích znalostí detí, preto jeho obsah tvoria i texty náučného charakteru. V tomto období vzbudil ohlas predovšetkým vlastivedný seriál o slovenských hradoch a zaujímavostach našej vlasti Desať divov Slovenska, náučno-zábavná rubrika Marty Šurinovej Deti v zelenom, Etická výchova, v ktorej zaujali aktuálne témy ako šikanovanie, omamné látky, rasová problematika, ale aj dobré skutky detí zo súťaže Detský čin roka. Populárne sú aj krížovky so súčasnými tajničkami a literárne portréty a ukážky významných tvorcov Slniečka. Prostredníctvom krížovkárskej súťaže Poviem ti o peknej knižke sme predstavili pôvodné knihy z Vydavateľstva Matice slovenskej, LIC, Q 111, Nona, Perfekt a Don Bosco. Adresátom časopisu sú žiaci 1. – 5. ročníka základných škôl, základných umeleckých škôl, čitatelia detských knižníčkov, centier voľného času pre deti, poslucháči pedagogických fakúlt, a pedagogicko-výchovní pracovníci.

V roku 2009 vyšlo 10 plnofarebných čísel časopisu v rozsahu 24 strán: Slniečko číslo 6, 7, 8, 9, 10, 1, 2, 3, 4, 5 (2009) – (6, 7, 8, 9, 10 - 63. ročník) – (1, 2, 3, 4, 5 – 64. ročník). Cena jedného čísla je 0,60 €.

Ďalšie aktivity Slniečka:

- spolupráca s BIBIANOU a Slovenskou sekciou IBBY,
- propagácia kvalitnej pôvodnej knižnej produkcie pre deti a mládež (prostredníctvom literárnych krížoviek a vernisáží s ukážkami),
- spolupráca pri celoslovenských podujatiach: Šaliantsky Maťko (súťaž v prednese slovenskej povesti), mediálna i poradenská spolupráca, sprostredkovanie recitačných povešťových textov na stránkach Slniečka,
- Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko (autorská detská súťaž) – mediálna i porotcovská spolupráca,
- Škultétyho rečňovanky – Veľký Krtíš (autorská detská súťaž) porotcovská a mediálna spolupráca,
- Detský čin roka – mediálna spolupráca,
- spolupráca s Mestskou knižnicou Piešťany – krsty knižných noviniek pre deti a mládež, literárne a výtvarné dielne, výstavy.

Podujatia v roku 2009:

27. 2. 2009 – Šaliansky Maťko, účasť v porote a na seminári,
10. 3. 2009 – Čítame s Osmijankom, výstava, beseda, prezentácia Čítanky Slniečka, a Slovenskej detskej knihy – Detská knižnica Nové Zámky,
30. 3. 2009 – Výstava Slniečka a prezentácia časopisu a Čítanky Slniečka – Knižnica v Hlohovci,
6.4. 2009 – prezentácia Slovenskej detskej knihy a Čítanky Slniečka na seminári s pedagógmi a poslucháčmi Pedagogickej fakulty Univerzity P.J. Šafárika v Prešove,
8. 4. 2009 – beseda na ZŠ na Mierovej ul v Bratislave – Slniečko a Čítanka Slniečka,
28. 4. 2009 – beseda so žiakmi Slovenskej Základnej školy v Dvoroch nad Žitavou,
29. 4. 2009 – Mestská knižnica Piešťany – podujatie Stromy a my – beseda Slniečka s autorkou rubriky Deti v zelenom Martou Šurinovou,
22. 5. 2009 – beseda so žiakmi ZŠ v Malinove – Slovenská detská kniha a Čítanka Slniečka,
28. 5. 2009 – Čítame s Osmijankom – Knižnica Levice – výstava a čitateľská beseda,
11. – 12. 6. 2009 – výlet s výhercami náborovej súťaže Slniečka zo ZŠ v Stránskom (Slovenský Raj – Vyšná Slaná),
21. 9. 2009 – beseda a výtvarné dielne s mentálne postihnutými deťmi v ZŠ na Vojenskej ulici v Košiciach (s ilustrátorou Alenou Wagnerovou),
24. 9. 2009 – beseda s tretiakmi a štvrtiakmi v ZŠ v Novákoch pri príležitosti odovzdávania hlavnej ceny Slniečka – bicykla výhercovi vlastivednej súťaže,
28. 9. 2009 – Mestská knižnica Piešťany – čitateľský maratón, beseda o Slniečku v Cirkevnej základnej škole v Piešťanoch, výtvarné a literárne dielne s ilustrátorou Alenou Wagnerovou v piešťanskom mestskom parku. Výstava ilustrátorov Slniečka.,
2. 10. 2009 – Ex Libris Hlohovec – vyhodnotenie a reportážne spracovanie podujatia,
16. 10. 2009 – beseda so žiakmi základných škôl v Mestskej knižnici vo Veľkom Krtíši pri príležitosti vyhodnotenia celoslovenskej literárnej súťaže Škultétyho rečňovanky.

1.4 Budovanie počítačovej siete LIC a informačného systému LINDA

a) Informačný systém LINDA

Internetová databáza LINDA v roku 2009 prekročila počet **30 000 záznamov**. Záznamy sa priebežne aktualizujú a dopĺňajú. Oproti roku 2007 sa zaznamenal **nárast databázy o 6138 záznamov**, čo predstavuje **zvýšenie o 24 %**. Podrobnosti sú uvedené v tabuľke nižšie.

V tomto roku boli podstatne rozšírené základné informácie o autoroch (abecedný zoznam). Približne 3000 záznamov, ktoré prevažne obsahovali iba meno, dátum a miesto narodenia, bolo doplnených najmä o bibliografické údaje.

		záznamov 2008	záznamov 2009	zmena
I. ADRESÁR	1. Katedry slovenskej literatúry	13	8	-5
	2. Lektoráty slovenského jazyka	27	27	0
	3. Literárne kluby	27	28	1
	4. Literárne múzeá	24	24	0
	5. Redakcie	29	29	0
	6. Slovenské inštitúty v zahraničí	8	8	0
	7. a) Vydavateľ. slovenské	1788	1970	182
	7. b) Vydavateľ. zahraničné	98	107	9
	8. Zahraniční slovakisti	71	75	4
	Adresár spolu	2085	2276	191
II. DATABÁZA DIEL	Diela	12428	17039	4611
III. DATABÁZA OSOBNOSTÍ	1. Osobnosti (Album) SK	282	302	20
	2. Osobnosti (Album) DE	66	67	1
	3. Osobnosti (Album) EN	80	81	1
	4. Abecedný zoznam	2934	3056	122
	Osobnosti spolu	3362	3506	144
IV. PODUJATIA	1. Knižné veľtrhy	39	71	32
	2. Literárne podujatia	1365	1600	235
	3. Literárne súťaže	38	49	11
	4. Aktuality LIC	702	772	70
	Podujatia/Aktuality spolu	2144	2492	348
V. PERIODIKÁ	1. Knižná revue + Kniha roka	4363	5150	787
	2. Slovak Literary Review	269	318	49
	3. Spravodajca LIC	186	186	0
	Periodiká spolu	4818	5654	836
VI. EDIČNÁ ČINNOST	Knižné publikácie vydané LIC + elektronické knihy	348	356	8
	Všetky databázy	25185	31323	6138

Hostovanie databáz a technickú správu IS Linda, bezpečnosť, zálohovanie i dostupnosť verejnosti prostredníctvom rýchleho a stabilného internetového spojenia zabezpečuje firma CORE4, s. r . o. Táto firma tiež programátorsky realizuje ďalší vývoj IS.

b) Webová stránka LIC

Návštevnosť internetového sídla www.litcentrum.sk sa ustálila na úrovni približne **3000 návštev denne**, čo je dvojnásobok oproti minulému roku.

Koncom roka 2008 prebehol audit prístupnosti, použiteľnosti a SEO a na začiatkom roka 2009 boli realizované z neho vyplývajúce odporúčania.

c) Internetové kníhkupectvo LIC

V roku 2009 bolo prostredníctvom internetového kníhkupectva realizovaných 126 objednávok na spolu 306 kníh. Priemerný mesačný počet objednávok vzrástol z približne 4,7 v roku 2008 na 10,5 v roku 2009.

d) E-knihy vydané LIC

V súčasnosti má databáza 19 titulov e-kníh (vrátane cudzojazyčných mutácií).

e) Sekundárne pramene

Uchovávajú sa najmä fotografie z podujatí s účasťou LIC, ilustračné fotografie, oskenované texty a pod.

Prevádzka počítačovej siete

- v marci 2009 boli zrušené zmluvy s internetovým providerom NETLAB a telefónnym operátorom T-com. Internetové pripojenie (vrátane dostupnosti našich serverov) a VoIP telefóniu zabezpečuje firma SWAN
- začiatkom roka 2009 bol realizovaný prechod na euro
- vo februári 2009 boli zamestnanci LIC poučení o štandardoch ISVS (tvar e-mailových adres a formáty), zásadách bezpečných hesiel a práci s bezpečnostným softvérom (antivírus, antispyware, firewall, aktualizácie OS).

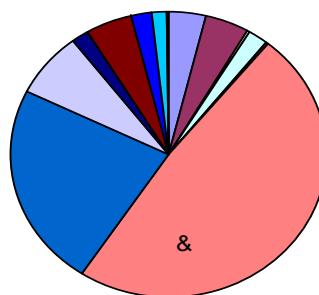
4. ČINNOSTI LITERÁRNEHO INFORMAČNÉHO CENTRA A NÁKLADY

Najvyšší podiel nákladov LIC tvorili náklady na služby (48,41 %), mzdové náklady (23,07 %), zákonné sociálne náklady (7,45%), a ostatné náklady (4,72%). Celkové náklady za rok 2009 predstavovali sumu **1 298 106,-€**

Štruktúra čerpania nákladov za rok 2009

Nákladová položka	Čerpanie nákladov	
	v €	%čerpania
501 Spotr.mat.	50125	3,86
504 Predaný tovar	59365	4,57
511 Opr. a udržiav.	1226	0,09
512 Cestovné	27179	2,09
513 Reprezentačné	1786	1,14
518 Ostatné služby	628409	48,41
521 Mzdové náklady	299520	23,07
524 Zákonné soc. poist.	96696	7,45
527 Zákonné soc. nákl.	21290	1,64
528 Ostatné soc. nákl.		
538 Ostat. dane a popl.	319	0,02
544 Zmluvné pokuty a pen.		
545 Kurzové straty	27	
548 Ostatné náklady	61320	4,72
549 Manká a škody		
551 Odpisy dlhodobého maj.	29127	2,24
553 Tvorba rezerv z prev. čin.	18191	1,40
568 Ostatné finančné náklady	3526	0,27
Spolu	1298106	100,00

Štruktúra čerpania nákladov za rok 2009

■ 501 Spotr.mat.	■ 504 Predaný tovar	□ 511 Opr. a udržiav.
□ 512 Cestovné	■ 513 Reprezentačné	■ 518 Ostatné služby
■ 521 Mzdové náklady	□ 524 Zákonné soc. poist.	■ 527 Zákonné soc. nákl.
■ 528 Ostatné soc. nákl.	■ 538 Ostat. dane a popl.	■ 544 Zmluvné pokuty a pen.
■ 545 Kurzové straty	■ 548 Ostatné náklady	■ 549 Manká a škody
■ 551 Odpisy dlhodobého maj.	■ 553 Tvorba rezerv z prev. čin.	□ 568 Ostatné finančné náklady

Celkové náklady Literárneho informačného centra v porovnaní s rokom 2008

Nákladová položka	Čerpanie rok 2008	Čerpanie rok 2009	Index 2/1
501 Spotreba materiálu	19 226	50 125	2,61
504 Predaný tovar	31 070	59 365	1,91
511 Opravy a udržiavanie	1 849	1 226	0,66
512 Cestovné	30 801	27 179	0,88
513 Reprezentačné	2 236	1 786	0,80
518 Ostatné služby	435 234	628 409	1,44
521 Mzdové náklady	275 211	299 520	1,09
524 Zákonné soc. poist.	90 289	96 696	1,07
527 Zákonné soc. nákl.	18 679	21 290	1,14
528 Ostatné soc. náklady	2 133		
538 Ostat. dane a popl.	1 059	319	0,30
544 Zmluvné pokuty a penále	830		
545 Kurzové straty	107	27	0,25
548 Ostatné náklady	60152	61 320	1,02
549 Iné ostat. nákl.	59		
551 Odpisy dlhodob. maj.	27 277	29 127	1,07
553 Tvorba rezerv z prev. čin.	14 765	18 191	1,23
568 Ostatné finančné náklady	4 729	3 526	0,75
Spolu	998 911	1 198 106	1,20

Výdavky na vydávanie literárnoviedných diel

Rok	Počet titulov	Náklad v kusoch	Výdavky v €	Priemerná cena výtlačku v €
1996	7	25 000	nie sú k disp.	
1997	9	22 800	nie sú k disp.	
1998	21	37 000	445 462	12,04
1999	12	11 200	166 036	14,82
2000	4	2 000	23 003	8,85
2001	2	2 500	55 567	22,21
2002	4	6 000	94 337	15,72
2003	3	3 100	55 500	17,91
2004	3	2 500	54 532	21,80
2005	6	5 200	69 508	13,37
2006	6	8 100	92 665	11,44
2007	11	10 000	90 543	9,05
2008	10	12 050	121 189	12,28
2009	11	7 300	89 470	12,25€
Spolu	98	147450	1 357814	14,51 €

Priemerná predajná cena publikácie sa oproti predchádzajúcim rokom zachováva približne na tej istej úrovni, i keď sa zvyšujú náklady na tlač, grafickú úpravu, ako aj finančné nároky na autorské honoráre. Táto cena zodpovedá pomerom na knižnom trhu a spolu s optimalizáciou nákladovej politiky má podiel na zvyšujúcom sa predaji publikácií LIC a na tržby.

5. Rozpočet organizácie

Ukazovateľ	Schválený rozpočet na rok 2009	Upravený rozpočet k 31.12.2009	Skutočnosť k 31.12.2009
	1	2	3
501 Spotreba materiálu	5 975	50 125	50 125
502 Spotreba energie	x	x	x
504 Predaný tovar	x	59365	59365
50 Spotrebované nákupy spolu	5 975	109 490	109 490
511 Opravy a udržovanie	3320	1 226	1 226
512 Cestovné	36 513	27 179	27 179
513 Náklady na reprezentáciu	2656	1 786	1 786
518 Ostatné služby	388 403	628 409	628 409
51 Služby spolu	430 892	658 600	658 600
521 Mzdové náklady	271 631	299 520	299 520
524 Zákonné sociálne poistenie	97 891	96 696	96 696
525 Ost. soc. poist. - DDP	434	0	0
527 Zákonné sociálne náklady	10 852	21 290	21 290
528 Ostatné sociálne náklady	0	0	0
52 Osobné náklady spolu	380 808	417 506	417 506
531 Daň z motorových vozidiel	x	x	x
532 Daň z nehnuteľnosti	x	x	x
538 Ostatné dane a poplatky	2148	319	319
53 Dane a poplatky	2 148	319	319
541 Zostat. cena predaného DLNH a DHM	x	x	x
542 Predaný materiál	x	x	x
544 Zmluvné pokuty,penále a úroky z omešk.	x	x	x
545 Ostat. pokuty, penále a úroky z omešk.	x	27	27
546 Odpis pohľadávky	x	x	x
548 Ost.náklady na prevádzkovú činnosť	53110	61 321	61 321
549 Manká a škody (v r. 2007 účet 548)	x	x	x
54 Ostatné náklady na prev. činnosť spolu	53 110	61 348	61 348
551 Odpisy DIHM a DINM	29 000	29 127	29 127
552 Tvorba zák. rezerv z prev. činnosti	x	17 363	17363
553 Tvorba ost. rezerv z prev. činnosti	2000	828	828
557 Tvorba zák. opr. pol. z prev. činnosti	x	x	x
558 Tvorba ost. opr. pol. z prev. činnosti	2000	0	0
562 Úroky	0	0	0
563 Kurzové straty (v r. 2007 účet 545)	332	0	0
568 Ostat.finanč. náklady (v r. 2007 ú. 549)	4950	3 526	3 526
56 Finančné náklady	5282	3526	3526
57 Mimoriadne náklady	0	0	0
591 Splatná daň z príjmov	0	0	0
Náklady spolu	909 215	1 298 107	1 298 107
6xx Výnosy z vl. činnosti, vrátane 687,688	146 836	149 492	149 481
681 Výnosy z bež. transferov zo ŠR	776 439	1 365 602	1 174 080
682 Výnosy z kap. transfer. zo ŠR	0	13 684	13 684
Bežné transfery (prísp. na činnosť)	776 439	1 515 094	1 323 561
Výnosy spolu (vrátane bež.transf.)	923 275	1 528 778	1 337 245
ZISK (+) STRATA (-)	14 060	230 671	39 138

Komentár k rozpočtu

Literárne informačné centrum malo na rok 2009 schválený rozpočet vo výške 909 215,- €, z čoho dotácia z MK predstavovala 776 439,- € a vlastrné príjmy 132 776,- €. Počas roka bol bežný transfer upravený na 1 365 602,- € t. j. celkovo o 604 692,- €. Z toho na program 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít PO a RO o 75 314,- € a na program 08T0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí o 521 238,- €. Na program 08T0104 bol schválený aj kapitálový transfer v sume 35 341,- €. Spolu 556 579,- €. Na program 08T0105 – Program informatizácie kultúry bolo schválených 8 140,- €. Dovedna bolo za rok 2009 vyčerpaných 1 174 069,- €. Zostatok vo výške 191 533,- € sa buď čerpať v 1. štvrtroku 2010.

Výnosy a tržby

Výnosy spolu predstavovali sumu 1 337 245,- €. Z týchto výnosov za vlastné výkony a tovar boli vo výške 133 680,- €, čo je zvýšenie oproti predchádzajúcemu roku o 11 128,- €. Na zlepšenie výnosov má podiel zvýšený predaj kníh a relatívne stabilný náklad časopisu Slniečko.

Náklady

Nákladové položky sa darilo čerpať pomerne rovnomerne. Oproti minulému roku sa podarilo znížiť cestovné náklady, náklady na reprezentačné, náklady na opravy a udržiavanie. Na zvýšení položky Predaný tovar sa prejavil objem vydaných kníh zo skladu, čo súvisí s nárastom tržieb za predané knihy. Vo zvýšení mzdových nákladov a zákonných sociálnych nákladov je premietnutá valorizácia miezd. Najväčšie zvýšenie sa prejavilo v nákladoch na ostatné služby, kde sa odrazili stále sa zvyšujúce ceny vo všetkých oblastiach služieb, ako aj zvýšené náklady súvisiace s prípravou čestného hostovania na MKV Bologna 2010.

Napriek všetkým problémom LIC skončilo hospodársku činnosť za rok 2009 so ziskom 39 137,- €.

Rozpočet LIC na rok 2009 v zásade pokryl všetky plánované činnosti, aj keď sme nemohli realizovať viaceré podujatia a aktívne reagovať na priaznivú medzinárodnú situáciu v oblasti záujmu o vydávanie slovenskej literatúry v zahraničí pre nedostatok finančných zdrojov. V budúcom období treba hľadať možnosti zvýšenia prostriedkov na podporu vydávania slovenskej literatúry v zahraničí a na udeľovanie štipendií zahraničným spolupracovníkom v nadváznosti na vytváranie možností stimulácie zahraničných médií pri propagovaní slovenskej literatúry.

6. PERSONÁLNE OTÁZKY

6.1. Počet zamestnancov

LIC malo na rok 2009 stanovený priemerný prepočítaný stav zamestnancov 28. Skutočný stav k 31.12. 2009 bol 30 fyzických osôb, prepočítaný stav 28,9 osôb. Z toho jedna pracovníčka má zníženú pracovnú schopnosť a piati pracovníci majú skrátený pracovný úvazok.

Zamestnanci boli odmeňovaní v zmysle zákona 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, podľa príloha 1 a 2. Podľa prílohy 1 – Základná stupnica platových tarív pri výkone práce vo verejnom záujme bolo odmeňovaných 12 zamestnancov. Podľa prílohy 2 – Osobitná stupnica platových tarív vybraných skupín zamestnancov bolo odmeňovaných 18 zamestnancov.

6. 2. Štruktúra zamestnancov

Štruktúra zamestnancov Literárneho informačného centra z hľadiska zaradenosti obsahuje:

1 + 3 riadiacich pracovníkov (riaditeľ, 3 vedúci oddelení).

Riaditeľ + 2 pracovníci

Ekonomicko-hospodárske oddelenie: 6 pracovníkov

Oddelenie informatiky: 2 pracovníci

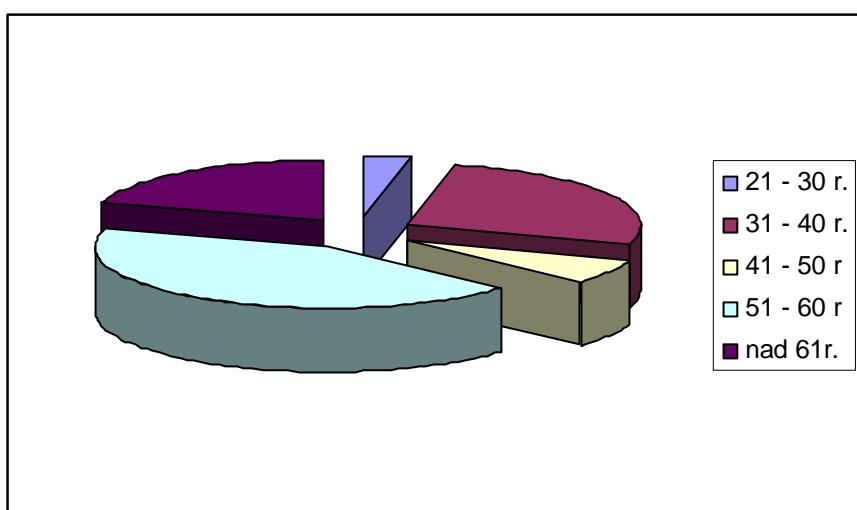
Oddelenie riadenia projektov: 19 pracovníkov

V rámci oddelenia riadenia projektov je vytvorených 5 úsekov: Realizácia podujatí 6 pracovníkov, Monitoring literatúry 4 pracovníci, Úsek edičnej činnosti 3 pracovníci, redakcia Knižná revue 3 pracovníci, redakcia Slniečko 2 pracovníci.

6. 3. Prehľad ďalších personálnych ukazovateľov

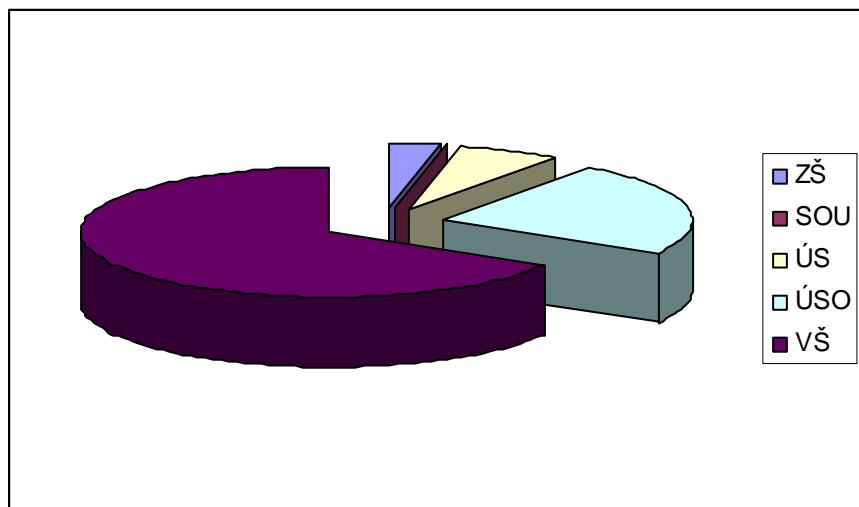
a) veková štruktúra zamestnancov v roku 2009

21 - 30 r.	31 - 40 r.	41 - 50 r	51 - 60 r	nad 61r.
1	8	2	13	6

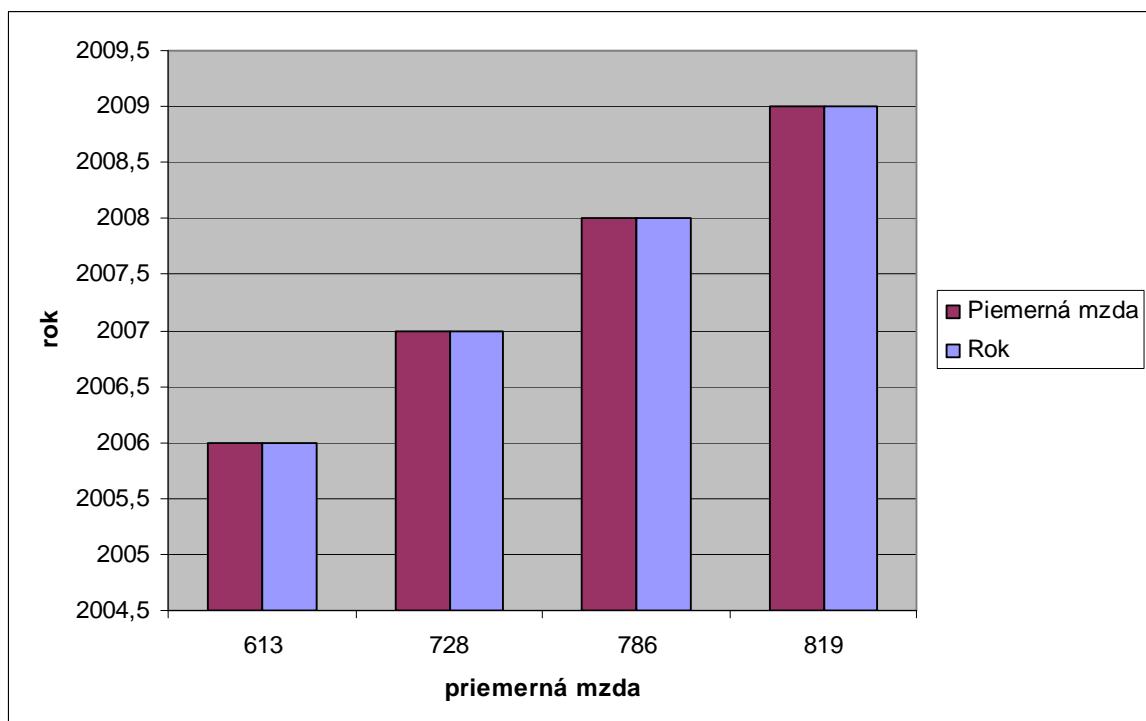

b) vzdelanostná štruktúra zamestnancov

ZŠ	SOU	ÚS	ÚSO	VŠ
1	0	2	7	20

b) priemerná mzda v roku 2009 v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi

4. Organizačná štruktúra LIC

	Riaditeľ	
	Útvar riaditeľa	
	Personalista	
	Vodič údržbár	
Ekonomicko-hospodárske oddelenie	Oddelenie riadenia projektov	Oddelenie informatiky
Vedúci oddelenia	Vedúci oddelenia	Vedúci oddelenia
Samostatný účtovník	Úsek monitoringu literatúry	Správca siete
Samostatný účtovník	Vedúci úseku	
Pokladník	Dokumentarista	
Referent dodávok a nákupu materiálu	Projektový manažér	
Referent pre verejné obstarávanie a maj.	Projektový manažér	
	Úsek realizácie podujatí	
	Projektový manažér	
	Úsek edičnej činnosti a marketingu	
	Marketér	
	Asistent predaja, logistik	
	Manažér edičnej činnosti	
	Redakcia Knižná revue	
	Šéfredaktor	
	Redaktor	
	Redaktor	
	Redakcia Slniečko	
	Šéfredaktor	
	Redaktor	

Od 1. 8. 2008 sa uskutočnili zmeny organizačnej štruktúry pracoviska na základe auditu MK SR. Organizačná štruktúra sa zmenila v súlade so zámermi postupného prechodu na projektové riadenie od r. 2010. Obsah zmeny spočíval v koncentrácií pracovných kapacít na projekty, ktoré sa majú stať hlavným organizačno-pracovným nástrojom riadenia činnosti LIC. V priebehu funkčnosti nového organizačného poriadku sa však ukázalo, že organizácia sa nebude ani v budúcnosti môcť vzdať pomerne širokej palety činností, ktoré sú potrebné na naplnenie cieľov organizácie a ktoré neumožňujú výraznejšiu špecializáciu zamestnancov v rámci menšieho množstva projektov. Sústredenie väčšieho počtu zamestnancov do oddelenia riadenia projektov rozdeleného na tri úseky bez riadiacich právomocí kladie neúmerné nároky na prácu vedúceho oddelenia, ako aj na efektivitu organizácie práce, čo spôsobuje rad problémov. LIC v roku 2010 bude postupne prehodnocovať opatrenia súvisiace so zmenou organizačnej štruktúry a v nadväznosti na postup a prax zavádzania projektového riadenia v rezorte bude hľadat' ďalšie možnosti jej optimalizácie v súlade s poslaním organizácie. Nadálej však platí strategická tendencia prijatá v predchádzajúcim období ďalej modelovať vnútroorganizačné procesy najmä dôslednejším využitím ľudských zdrojov v nadväznosti na plnú implementáciu technologických prvkov a racionalizačných opatrení do pracovných postupov.

7. CIELE A PREHĽAD ICH PLNENIA

Plnenie cieľov s prehľadom o ich plnení v súlade s metodikou na vypracovanie výročnej správy uvádzame v kapitole 3 tejto výročnej správy.

8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA ORGANIZÁCIE V ROKU 2009

V r. 2009 sa ďalej zvyšovala intenzita zapájania pracoviska do medzinárodných kultúrnych štruktúr a činností. Vyplynulo to z integrácie Slovenska do európskych politických štruktúr i zo všeobecnej tendencie globalizovať vnútorné procesy krajín a dávať im medzinárodný rozmer. Z tejto skutočnosti vyplynula i potreba zvyšovať jazykové a komunikačné schopnosti pracovníkov v nadväznosti na zvyšovanie ich manažérskych kapacít. Potvrzuje sa, že limity rozširovania činnosti pracoviska uvedeným smerom sú značne obmedzené mzdovými, technickými, pracovnými podmienkami i možnosťami osobnostného rastu. Pri súčasnom stave rozpočtu organizácia nemôže svojim pracovníkom v optimálnej miere a v súlade s požiadavkami kladenými na ich kvalifikačnú úroveň, manažérské schopnosti a odbornosť poskytnúť primerané mzdové ohodnotenie a pracovné podmienky. Organizácia sice dosiahla viditeľné úspechy, ale personálna poddimenzovať i ďalšie podmienky v súvislosti so stúpajúcimi nárokmi na kvalitu práce a jej množstvo budú pre jej činnosť v najbližšom čase i v dĺžkej perspektíve rozhodujúce.

9. HLAVNÉ SKUPINY POUŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE

Činnosť Literárneho informačného centra je z veľkej časti orientovaná na zahraničie. Napriek tomu možno povedať, že LIC sa aj v tomto roku usilovalo zvýšiť svoju aktivitu smerom k domácemu publiku, predovšetkým študentskej mládeži a odbornej verejnosti. Smerovanie činnosti LIC na tieto spoločensky významné okruhy je mimoriadne aktuálne najmä v čase postupnej straty hodnotových kritérií. Používateľia sú pri jednotlivých aktivitách a výstupoch rozmanití. Uvedieme ich preto podľa jednotlivých aktivít.

9.1. Medzinárodné knižné veľtrhy

Kľúčovou cieľovou skupinou sú subjekty z okruhu záujemcov o slovenskú literatúru a knižnú kultúru (slovenskí vydavatelia pôvodnej i prekladovej literatúry, tlačiarí), ako aj odborná i laická verejnosť v zahraničí, ktorá je prijímateľom propagácie našej knižnej kultúry, vydavateľských zámerov, výtvarnej a polygrafickej úrovne, ďalej zahraniční vydavateľskí partneri a distributéri. Mimoriadne významnou cieľovou skupinou sú študenti na vysokých školách a vysokoškolskí

pedagógovia, najmä slovakistického zamerania. Potenciálnymi používateľmi sú návštěvníci medzinárodných knižných veľtrhov, ktorým by sme chceli venovať čoraz viac pozornosti.

9.2. Podpora vydávania prekladov diel slovenských autorov v zahraničí

Hlavné skupiny používateľov sú zahraničné vydavateľstvá, ZÚ SR, slovenské inštitúty, katedry slavistiky v zahraničí, knižnice, prekladatelia, redaktori zahraničných kultúrnych a literárnych časopisov, vysokoškolskí pracovníci a napokon široká čitateľská verejnosť v zahraničí, pre ktorú sa diela v príslušnom národnom jazyku vydávajú.

9.3. Propagácia a prezentácia slovenskej literatúry v zahraničí

Hlavné skupiny užívateľov sú ZÚ SR, slovenské inštitúty, vydavateľstvá a katedry slavistiky v zahraničí, knižnice, prekladatelia, redaktori, vysokoškolskí pracovníci. Časopis SLR a Album slovenských spisovateľov distribuujeme prostredníctvom MZV SR na zastupiteľské úrady SR v zahraničí, slovenské inštitúty a stále misie. SLR i Album slovenských spisovateľov sú určené najmä vydavateľským pracovníkom, redaktorom, prekladateľom, katedrám slovakistiky v zahraničí, vysokoškolským pedagógom, zahraničným študentom a ďalším záujemcom. Súčasne sa čísla SLR i Album zasielajú na adresy knižníc v SR aj na adresy knižníc a stálych abonentov v zahraničí (Nemecko, Anglicko, Švédsko, Francúzsko, USA, Kanada), ako aj na univerzity a školy s bilingválnymi sekiami, ktoré majú o časopis záujem. Cieľovým objektom je aj kultúrna verejnosť v zahraničí.

9.4. Štipendijné pobedy zahraničných prekladateľov a spolupráca so zahraničnými spisovateľskými a prekladateľskými centrami

V tomto prípade ide o vyhnanenú skupinu používateľov – zahraničných prekladateľov slovenskej literatúry, prekladateľské centrá (aj mimoeurópske), univerzitné a pedagogické inštitúcie v zahraničí s orientáciou na štúdium slavistiky a slovakistiky, ktorých činnosť má oveľa väčší dosah na rôzne odborné skupiny a inštitúcie aj na čitateľov. Cieľovou skupinou sú aj európske i mimoeurópske prekladateľské organizácie, spisovateľské a kultúrne organizácie.

9.5. Vydávanie časopisu (dvojtýždenníka) Knižná revue

Hlavnými užívateľmi sú predovšetkým siet knižníc SR, kníhkupci SR, národné knižnice v zahraničí (Knižnú revue si objednáva takmer 50 predplatiteľov a knižníc v zahraničí, pre ktoré slúži ako základný informačný zdroj o knihách vydávaných na Slovensku), prekladatelia zahraničnej literatúry na Slovensku i prekladatelia a záujemcovia o slovenskú literatúru v zahraničí a široká čitateľská verejnosť. Osobitnú kategóriu tvoria študenti vysokých škôl, z ktorých sa grupujú aj autori tohto časopisu.

9.6. Vydávanie časopisu (mesačníka) Slniečko

Používateľmi, resp. hlavnými adresátmi sú žiaci 1. – 5. ročníka základných škôl, základných umeleckých škôl, čitatelia detských knižníc, centier voľného času pre deti, poslucháči pedagogických fakúlt a pedagogicko-výchovní pracovníci, ako aj krajania v zahraničí, resp. ich deti.

9.7. Vydávanie neperiodických titulov odbornej literatúry a cudzojazyčných mutácií

Užívateľmi knižnej produkcie sú domáci i zahraniční odborníci a záujemcovia o slovenskú literatúru, literárnovedenú a literárnohistorickú problematiku slovenskej

literatúry, katedry slavistiky a slovakistiky na zahraničných univerzitách, slovenské inštitúty, naše zastupiteľstvá v zahraničí, kultúrne, literárne a prekladateľské organizácie i prekladatelia a knižnice doma i v zahraničí a zahraniční odberatelia cudzojazyčných materiálov vydávaných LIC podľa adresára.

9.8. Propagácia a šírenie slovenskej literatúry v zahraničí

Hlavnými užívateľmi výstupov LIC sú potenciálni zahraniční záujemcovia o slovenskú literatúru a kultúru: vysokoškolskí poslucháči, kultúrno-osvetoví pracovníci, príslušné oddelenia MK SR, v zahraničí najmä slovakisti, študenti slovakistiky, prekladatelia zo slovenskej literatúry, slovenské inštitúty.

9.9. Prezentácia slovenskej literatúry a spisovateľov v internetovom informačnom systéme

LINDA

Hlavné skupiny užívateľov výstupov:

- pracovníci Literárneho informačného centra,
- používatelia vládnej počítačovej siete GOVNET (najviac MK a MŠ),
- používatelia celosvetovej počítačovej siete INTERNET (t. j. Slovensko a svet).

Medzi používateľmi celosvetovej počítačovej siete INTERNET (ktorí najviac využívajú výstupy) dominujú predstaviteľia školstva (študenti aj pedagógovia), rôznych literárnych a umeleckých organizácií, zahraniční Slováci, pracovníci zastupiteľských úradov SR v zahraničí i na Slovensku. O rozsahu užívateľov podáva prehľad tabuľka v kapitole 4 tejto správy.

9.10. Odborné, analytické a poradenské výstupy prostredníctvom MK SR pre orgány štátnej správy

Hlavným používateľom je MK SR, ktoré získané informácie využíva vo svojej kultúrnopolitickej činnosti a v rámci medzikultúrnych stykov súčasne sprostredkúva ich využitie pre iné orgány štátnej správy na účely štátnej propagácie a na účely súvisiace s riadením štátu a kultúry. Prijímateľmi tohto typu informácií sú aj zahraničné inštitúcie a zastupiteľské úrady v zahraničí.

Bratislava 19. februára 2010

Alexander HALVONÍK
riaditeľ